

Uprava: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 - Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3 - Tel. 3492 in 2492
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 - Telefon št. 2453.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2 - Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha číslo
78 180, Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesечно 25 - Din.

za inozemstvo 40 - Din.

Uredništvo

Ljubljana: Knafljeva ulica 5 Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582)
Celje: Kocenova ul. 8 Telet št. 190.

Rokopisi se ne vračajo - Oglasi po
tarifu

Macdonaldove težkoče

**Odpor desnice proti zemljiškemu davku - Konzer-
vativci delajo Macdonaldu vedno večje nepravice**

London, 10. decembra, s. Angleška vlada se mora tik pred odgoditvijo parlamenta preko božičnih poletnih borit se z resnimi težkočami. Zahteve konzervativne večine ustvarjajo namreč v parlamentu in v vladi več delov zelo napet položaj.

Ključ zvečenemu naslovu narodne sloge se tudi v angleškem kabinetu vrše spori zaradi razrednih interesov posameznih skupin in strank. Tako n. pr. oni konzervativci, ki se po večini rekrutirajo iz podeželskih volilnih okrožij in so tudi sami veleagrarci, odločno zahtevajo, da se odpravi zemljiški davek katerega je uvedel bivši finančni minister Snowden s svojim zadnjim proračunom, ki je potem povzročil one znane politične zapletitve in padec delavske vlade. Pripravljalna komisija dela za odmero novega davka so med tem že lepo napredovala, čeprav bi moral davek stopiti v veljavo šele leta 1933. Konzervativna večina je upala, da bo Snowdena in njegove ostale ministrske tovariške zlepa privedla do tega, da pristajajo na njegovo ukinitve. Toda Snowden, ki si je ta davek zamisljal kot glavni vir za odpravo proračunskega deficita, nikakor ni hotel popustiti in je našel zaščitno tudi pri ostalih ministrih narodne delavske stranke. Po daljših pogajanjih je bil končno dosežen kompromis, da se zaradi štednje začasno ukinejo celotna dela in da se uvedba novega »Land Tax« preloži od leta 1933 na leto 1934. Samo odločeno nastopu Snowdena je pripisati, da konzervativci že sedaj niso s svojim stališčem popolnoma prodrli. Vendar s to kompromisno rešitvijo se od daleč ni padla končna odločitev o Snowdenovem zemljiškem davku, kajti konzervativna večina misli prej ali slej svojo zadnjo volilno zmago temeljito izrabiti.

Istočasno z zemljiškim davkom so se pojavila v vladi resna nasprotja tudi v vprašanju zaslišnih cen, ki bi jih konzervativci za vsako ceno hoteli uvesti na železo

in jeklo, pri čemer pa ne gre za obče narodne potrebe, temveč za zasebne razredne interese desnice. Spretnosti ministrskega predsednika Macdonalda in trgovinskega ministra Runcimana se je sicer posrečilo, da je bil konzervativni napad začasno odbit. Ultra-konzervativno krilo je vsled tega zelo razburjeno in je poslalo včeraj vladi neke vrste ultimatum, v katerem izjavlja, da bo konzervativna večina na zbornišni seji v petek zahtevala, da se parlament toliko časa ne odposlje na božične počitnice, dokler vlada ne izjavi jasno, da bo uvedla zaščitne carine ne samo na železo in jeklo, temveč tudi na bombaž in vse one surovine, ki tvorijo osnovo angleške velicindustrije. Trgovinski minister Runciman pa se z vsemi silami upira uvedbi takih carin, ker bi pomenilo to še večje podražanje že itak visokega življenjskega standarda.

Tako se Macdonaldova vlada bori že od vsega začetka z odporom na desnici, ki ji je mnogo nevarnejši kakor službena delavska opozicija. V političnih krogih vedno bolj prevladuje mnenje, da se sedanji položaj ne bo mogel trajno držati. Ze za petek pričakujejo strastne napade desnice na Macdonalda in Runcimana. Govori se celo o možnosti, da se desnica pridruži delavski opoziciji, ko bo ta predlagala nezakupno vlado. Toda zaenkrat ima Baldwin, ki je odločno na strani Macdonalda, še vedno tako avtoriteto v stranki, da lahko prepreči vsak razkol. Vsekakor pa bo vlada izredno dobrodošel parlamentarni odmor dveh mesecev, tekem katerega misli rešiti sedanja preča vprašanja.

Jutri se bo vršila zadnja letošnja seja angleškega parlamenta. Ni sicer pričakovati, da bi konzervativna desnica svoje grožnje izvršila, toda duhovito se vedno bolj ločijo, in ko se bo parlament po novem letu zopet sestel, bodo čakala vlado še težavnejša vprašanja kakor dosedaj.

Zamora - prvi predsednik španske republike

Nova španska ustava sprejeta - Demokratična republika delavcev brez državne veroizpovedi

Madrid, 10. decembra. Na današnji seji ustavodajne skupščine je bil za predsednika španske republike izvoljen Alcala Zamora. Proti je glasovala le skrajna leвица.

Madrid, 10. decembra. Z. Ustavodajna skupščina je imela včeraj svojo svečano sejo. Na dnevnem redu je bilo zaključno čitanje načrta nove španske ustave. Navzoči so bili vsi poslanci, tribune nabitno polne. Med veliko tišino je predsednik zbornice prečital še enkrat vso ustavo, ki je bila nato sprejeta z veliko večino glasov. Nova španska ustava je v istem trenutku stopila v veljavo in nadomestila ono iz leta 1876, katero je, kakor znano, ukinil septembra 1923 kralj Alfonz. Na ta način je ustavodajna skupščina vrnila Španiji ustavni položaj. Seja je bila zaključena ob 19.17.

Laval o posojilu Jugoslaviji

Zaupanje francoske vlade v gospodarstvo Jugoslavije - Novo posojilo Češkoslovaški - Francoska carinska zaščita

Pariz, 10. dec. M. Snoči se je vršila v francoskem parlamentu značilna razprava o kreditih, ki jih je dala Francija drugim državam. Ministra za finance so med drugim interpelirali tudi o posojilu, ki ga je Francija dovolila Madžarski. Opozicija je zlasti kritikovala ministra Flandina, češ, da je dovolil posojilo državi, ki se je izkazala napram Franciji povsem neobjavljeno, zaradi česar je smatrati dovoljeno posojilo kot pomoč fašizmu na Madžarskem, ki se tako s francoskim denarjem še naprej vzdržuje.

Finančni minister Flandin je odgovoril, da je pač dala Francija pomoč Madžarski kakor drugim državam, ker je bila potrebna. Pojasnil je tudi okoliščine, v katerih so bila dana posojila drugim državam. Predsednik vlade Laval je govoril o posojilu, ki ga je Francija dovolila Jugoslaviji v znesku 250 milijonov frankov in ki je izredno dobro zavarovano zaradi ogromnega prirodnega bogastva Jugoslavije, kar je posebej naglašal. Razen tega je zanesljivo jamstvo tudi v jugoslovenskem zlatem standardu in v ravnosti državnega proračuna.

Pariz, 10. dec. AA. Po seji parlamentarnega finančnega odbora je nekaj članov

Po novi španski ustavi se je Španija odrekla katoliškemu in monarhičnemu državnemu sistemu ter se odločila za republikansko demokracijo. Z novo ustavo so v Španiji strogo ločili cerkev od države, uredili institucijo senata, ustvarili temelje za nacionalizacijo lastnine, dali ženi glasovalno pravico, priznali ločitev zakona in dovoljni pokrajinske vlade s posebnim ozirom na Katalonijo. Kakor pravi ustava sama, je Španija sedaj »demokratična republika delavcev vseh slojev brez državne veroizpovedi«. Španija se je po ustavi odpovedala tudi vojni kot sredstvu mednarodne politike.

Madrid, 10. decembra. Glasovanja o ustavi se je včeraj udeležilo 523 poslancev. 396 jih je glasovalo za ustavo, proti pa 23 kmetijcev, 15 baskih avtonomistov in 89 katolikov.

odboru izjavilo, da so se prepričali, da je francoska vlada mnogo koristila ugledu Francije, ko je prisločila na pomoč državam osrednje Evrope ob bledanju njihovih valut.

Parlamentarni finančni odbor bo v kratkem podal parlamentu poročilo o tem, ali naj se dovoli Češkoslovaški kredit 500 milijonov frankov.

Pariz, 10. dec. AA. Havas poroča: Francoska vlada je izdala naredbo, po kateri se morajo, kadar pride zaradi razvrednotenja denarja v kateri državi do posrednih premij na izvoz iz te države, računati izredne uvozne carine na blago iz take države tako, da se paralizira efekt padca cen tega blaga.

Te carine se bodo določile na podlagi razlike med sedanjimi cenami v dotičnih državah v zlatu in med cenami, ki nastanejo v trenutku, ko pride do razvrednotenja denarja v teh državah.

Pri državah, s katerimi je Francija sklenila trgovinske pogodbe, se bo vračunavala devalvacija denarja samo tedaj, kadar je do nje prišlo po zaključitvi zadnje pogodbe med Francijo in prizadeto državo.

Letošnja Noblova nagrada je najvišja, kar so jih doslej razdelili, in znaša po 173 tisoč 206 švedskih kron.

Madžarska korupcija

Budimpešta, 10. dec. s. Na današnji seji poslanske zbornice je izjavil poslanec Fabian (demokrat), da je preiskava, ki so jo izvedli organi vrhovnega sodnega dvorja v ministrstvu za socialno skrbstvo, dokazala, da je bil denar za vojne invalide v znesku 270.000 pengov porabljen v druge namene. Iz tega denarja so si baje pustili uradniki tega ministrstva delati obleke ter si tudi nakazovali visoke podpore. Poslanec Geza Farkas (unitarist) je vzkliknil: »Če je to res, na vislice s krivci!«. V dvorani je pri tem nastal silen hrup. Končno je zbornica sprejela predlog o prijavi inozemskih plačilnih sredstev.

Podelitev Noblove nagrade za mir

Oslo, 10. decembra. AA. Danes se je vršila seja odbora za podelitev Noblove nagrade za mir. Udeležili so se vsi odličniki, predvsem kralj, prestolonaslednik, ministri, člani diplomatskega zbora, razni učenci itd. Univ. prof. Frederik Stang, predsednik odbora za podeljevanje Noblovih nagrad, je med splošnim pritrjevanjem razglasil, da se letošnja nagrada za mir podeli ex aequo Jani Addamsovi in Nicholasu Murrayu Butlerju.

Po razglasitvi je Halfad, profesor zgodovine na univerzi opisal delo Američanke Jane Addams za delavske sloje in naglasil poštenost in vnemo, ki ju je pokazal nagradienec Butler pri delu za Kelloggov pakt.

DR. BENEŠEV EKSPOZE

Češkoslovaški zunanji minister o načelih trgovske in zunanje politike češkoslovaške republike

Praga, 10. decembra. g. Na nočni seji senatnega proračunskega odbora je imel zunanji minister dr. Beneš velik govor o temeljnih češkoslovaških trgovskih politikah in o perečih zunanje-političnih vprašanjih. Izjavljal je med drugim:

Boj za carinski mir je privedel do gospodarske konference v Ženevi l. 1927, ki je zastopala svobodno trgovino in hotela dati evropskemu gospodarstvu sploh nove smerne, a ni dosegla svojega namena. Zaradi tega sta bili že leti 1928 in 1929 izraziti leti krize. Leta 1930 se je kriza uveljavila še bolj in sedaj stojimo na najnižji točki krize in v njeni zadnji fazi. Lahko je, da bo trajala še dolgo, toda vrnili se bomo v položaj konjunkturnih let 1920 do 1922. Poleg nadprodukcije, racionalizacije in borbe za carino, je glavni vzrok krize padec cen. Zato je kriza v prvi vrsti prizadela najnižjo produkcijo, t. j. poljedelstvo. Nazadovanje cen je izzvalo povsod splošno deflacijo. Padcu cen je treba sedaj prilagoditi vse gospodarsko življenje. Anglija in Nemčija reagirata vsaka na svoj način na to nujno potrebo. Anglija s padcem funta, Nemčija pa z zasilno uredbo, ki znižuje mezde in plače ter reducira tarife in obrestne postavke.

Praktično ima to nedogledne posledice tudi za gospodarsko politiko Češkoslovaške. Mednarodna gospodarska politika Češkoslovaške se ravna po naslednjih načelih:

Predvsem po gospodarskem položaju. Uvoz in izvoz v sosedne države znaša 40 odstotkov in zato bi pomenilo zanemarljivo češkoslovaške interese, če ne bi pazili na to, da bi se z Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko ne sporazumeli v gospodarskem oziru.

Druga važna smernica je ta, da Češkoslovaška ne izvažata samo v sosedne države, temveč polnih 60 odstotkov tudi v ostali svet. V trgovski politiki se torej Češkoslovaška ne sme premakniti niti na desno niti na levo in se ne sme ozirati niti na prijateljstvo niti na sovražnike.

Tretja važna točka je upoštevanje poljedelstva in izravnava poljedelskih in industrijskih interesov.

Končno potrebuje češkoslovaška zunanja politika ohranitev aktivne trgovske bilance, zaradi česar je morala uvesti devizne ome-

jitve. kontingentiranje, kompenzacijske posle in slično, da je bila v valutnem oziru zavarovana.

Gospodarska politika Češkoslovaške niti za svobodno trgovino niti za protekcionizem, temveč predstavlja trgovsko politiko majhne države, ki se mora ravnati v glavnih strujah evropskega gospodarstva. Da je Češkoslovaška vodila doslej pametno trgovsko politiko je razvidno že iz tega, da je v 12 letih svojega obstoja imela za 240 milijard izvoza in za 220 do 230 milijard uvoza, torej za skoraj 500 milijard prometa, pri čemer je vedno ostala aktivna. Na opozicijski strani se zatrjuje, da je bilo zunanje ministrstvo pri sklepanju trgovskih pogodb z balkanskimi državami in Madžarsko pod pritiskom Francije. To ni točno. Od leta 1927 dalje stremi n. pr. Češkoslovaška za tem, da bi sklenila z Nemčijo temeljito tarifno pogodbo, kar se ji pa doslej ni posrečilo. Avstrija je v zadnjih dveh letih Češkoslovaški dvakrat odpovedala trgovsko pogodbo in vedno je ostala na slabšem Češkoslovaška, posebno pa njeno poljedelstvo, ker so v Avstriji v zadnjih petih letih zasledovali protekcionistično poljedelsko politiko, da bi se čim bolj zaščitili. Tako je prišlo, da smo se morali za zadnjo pogodbo, ki jo je odpovedala Avstrija, odrediti vsem koristim poljedelstva in je naše poljedelstvo izgubilo pol milijarde čeških kron uvoza, ki ga je prej imelo v Avstrijo.

Z Jugoslavijo smo imeli v zadnjem letu skoraj za 1 milijardo aktivna in za 2 milijardi izvoza. V Rumunijo je znašal izvoz poldrugo milijardo in aktivna več sto tisoč Kč. Z Madžarsko sklepamo zaradi finančne in komercialne situacije samo kompenzacijske posle. Z Avstrijo, s katero je bila naša bilanca v najboljših letih za poldrugo milijardo Kč aktivna, smo sedaj z velikim prizadevanjem na tem, da bomo sklenili pogodbo ob modusu vivedni. Vse to dela Češkoslovaška brez političnih pretvez in brez političnih ciljev, ker hoče enostavno, da doseže svojih dosedanjih 40 % izvoza. Seveda se pri tem tudi ne bo mogla odrediti 60 % izvoza v druge države. Minister noče nikogar obtoževati, toda meni, da bi lahko dokazal, da so hotele nekatere države, ki zasledujejo gotove politične namene, doseči to ravno s pomočjo gospodarskega pritiska. Toda Češkoslovaška bo šla svojo pot.

Dr. Beneš je govoril nato o vprašanjih

srednje Evrope. V debati je bila večkrat omenjena misel srednje-evropskega sodelovanja. To je po njegovem, kočljivo vprašanje, ker razume s tem vsakdo kaj drugega. Minister je v zvezi s tem omenjal, da nekateri vedno, kadar se pojavi v Pragi glas o srednji Evropi in sodelovanju malih držav, takoj izjavljajo, da je to češkoslovaški imperializem, ki hoče preprečiti priključitev, da je to prizadevanje, ki naj spravi Avstrijo in Madžarsko pod češkoslovaški vpliv, da je to domišljija dr. Beneša in da je Češkoslovaška vazal Francije. Vse to ni točno. Mi smo že l. 1920, izjavili v parlamentu, da moramo delati za gospodarsko sodelovanje malih držav. To je naša naloga, naš cilj in naša bodočnost danes kakor je bila prej in to je naša dolžnost in naš interes za bodočo. To so dejstva, ki nam jih nalaga zemljepisni položaj. Po zadnjih izkušnjah z nemško-avstrijsko carinsko unijo lahko spoznamo, da za nas ni druge poti kakor pameten sporazum med malimi državami in Češkoslovaška je vedno pripravljena, da razpravlja o tem z gospodarskega stališča. Pri tem pa se mora vršiti sodelovanje med majhnimi državami tako, da se bodo upoštevale tudi agrarne slabše. Mi bomo morali v teku časa določiti velik program tako zvanega jasnega gospodarstva v srednji Evropi s statistiko o medsebojnem izvozu, produkciji in konzumu. Verjetno je, da bomo pri tem govorili zopet o tem, o čemer smo že nekoč razpravljali, in sicer o uvoznem monopolu v tej ali oni obliki. Toda vse to so stvari bodočnosti. Češkoslovaška je pripravljena sodelovati, če se spojujejo njeni politični položaj in upošteva njeno gospodarske interese.

Ob koncu svojih izjav je izjavil dr. Beneš, da tudi on ne dvomi, da je Društvo narodov trenutno v zelo kritičnem položaju, kar pa ne pomeni zanj nič slabega. Veseli moramo biti, da imamo ravno ob teh težkih časih, ko je vse razburjeno in je ožrače nasičeno s političnim razstrelivom, faktor, ki vedno vzdržuje prvi naskok. Kriza Društva narodov izvira od tod, ker menijo ljudje, da je Društvo narodov neke vrste čudo. Društvo narodov ne bo nikdar boljše od držav, iz katerih je sestavljeno. Gotovo je, da doslej ni pokazalo tega, kar je hotelo pokazati, in to je tudi eden izmed vzrokov, ki jih mora Češkoslovaška navesti na razorožitveni konferenci. Če hočemo odkritostno izvesti razorožitveno akcijo, moramo imeti v tej mednarodni organizaciji jamstva, če ta organizacija ne izpolnjuje svojih nalog, moramo povedati svoje pridržke.

Agilnost poslanskega kluba

Poslanski klub se je včeraj ves dan bavil z raznimi perečimi vprašanji kmetkega in delavskega stanu - Izvolitev 4 odborov

Beograd, 10. decembra. M. Poslanski klub je imel dopoldne in popoldne sejo, ki ji je predsedoval podpredsednik Juraj Demetrović. V dopoldanski razpravi so govorili narodni poslanci Arandjevič Nikolić, Mišenko Milutinović, Rista Gjočić, Miroko Orošević in Alojzij Pavlič. Vsi govorniki so se bavili predvsem z vprašanjem kmetijskih dolgov ter so poudarjali potrebo, da se bremena kmetov čim bolj ublažijo. Dolgovi niso posledica luksuza, niti razpisnosti kmeta, temveč v prvi vrsti posledica dejstva, da so kmetje kupovali zemljo v dobri inflaciji, ko so bile cene kmetijskih proizvodov še visoke in javne datjave majhne. Zaradi deflacije in padca cen kmetijskih proizvodov pa so kmetje prišli nato brez lastne krivde v težaven položaj, ki je postal še težji, ker so mogli le težko priti do potrebnih kreditov. V kolikor pa se jim je posrečilo dobiti posojila, so jih dobili samo pod zelo težkimi in neugodnimi pogoji. Blagodejni učinek je v tem oziru pokazala zlasti Priliegirana agrarna banka, vendar pa uspeh ni bil tolik, kakor se je pričakovalo in kakršen bi moral biti.

Tudi vprašanje nezaposlenosti delavcev, ki zavzema čimdalje večji razmah, so poslanci posvetili v svojih izjavah veliko pozornost. Izrazili so željo, naj se za zboljšanje položaja delavstva izdajo vsi potrebni ukrepi, da ne bo mogoče zatvarjati nobenih industrijskih podjetij brez vednosti in odobrenja vlade.

Poslanec Pavlič je med drugim tudi predlagal, naj se vsi poslanci odredijo en dnevnici v korist Rdečega križa. Obenem je izrazil željo, naj bi se spričo težke gospodarske krize odpovedale za to sezono vse plesne in druge zabave v korist dobredelnim društvom.

Končno je bilo sklenjeno, da se osnujejo štirje odbori: gospodarski, finančni, socialno-politični in prosvetni. Gospodarski odbor naj bi proučeval vprašanja gospodarskega značaja, ki spadajo v področje gospodarskih ministrstev, pri čemer naj bi posvetil posebno pozornost vprašanjem kmetijske krize, brezposelnosti in kmetijskih dolgov. Finančni odbor naj bi proučeval finančne probleme v zvezi z državnimi dohodki in izdatki. Socialno-politični odbor naj bi proučeval vprašanja socialne zakonodaje, brezposelnosti delavstva, narodnega zdravja in prehrane pasivnih krajev. Prosvetni odbor naj bi se bavil z vsemi vprašanji, ki se tičejo duševne in telesne vzgoje mladine ter vsega naroda. Obenem je bilo sklenjeno, da se ti odbori izvolijo na popoldanski seji.

Popoldne so se vršila posvetovanja poslancev iz oosameznih banovin, ki so dobili svoje zastopnike v navedene odbore.

Na seji klubovega plenuma, ki je trajala do 6.30 zvečer, je bilo sklenjeno, naj ima

Baselska pogajanja

Basel, 10. decembra. AA. Včerajšnja seja mednarodnega odbora finančnih strokovnjakov je trajala dve uri. V glavnem je bila posvečena splošnim trgovskim in gospodarskim vprašanjem v zvezi z nemškimi kratkoročnimi krediti.

Basel, 10. decembra. s. Razni švicarski listi poročajo o včerajšnji seji posebnega odbora banke za mednarodna plačila, da so na njej francoski in tudi angleški delegati očitali nemškemu strokovnjaku, da prečno presoja bodoči razvoj nemške izvozne trgovine. Francoski zastopnik ni opustil pripombe, da se spričo sedanjega težkega gospodarskega položaja ne more določiti končno veljavni načrt za reparacije. Poučeni nemški krogi pa izjavljajo, da so te vesti, ki so očitno iz švicarskih listov zašle tudi v ameriške, netočne. V Angliji presoja položaj tako, kakor ga je opisal nemški delegat dr. Melchior.

Verifikacijski odbor bo danes končal svoje delo

Beograd, 10. decembra. M. Verifikacijski odbor je ves dan razpravljal o verifikaciji mandatov, proti katerim so bile višene pritožbe. Danes je razpravljal o volitvah v drinski, zetški in vrbaski banovini ter v treh srezih primorske banovine. Mandati so bili večinoma verificirani, le glede mandata Grgorja Brankovića, le glede mandata dr. Rapa in Barle.

Beograd, 10. decembra. M. Verifikacijski odbor je ves dan razpravljal o verifikaciji mandatov, proti katerim so bile višene pritožbe. Danes je razpravljal o volitvah v drinski, zetški in vrbaski banovini ter v treh srezih primorske banovine. Mandati so bili večinoma verificirani, le glede mandata Grgorja Brankovića, le glede mandata dr. Rapa in Barle.

Baselska pogajanja

Basel, 10. decembra. AA. Včerajšnja seja mednarodnega odbora finančnih strokovnjakov je trajala dve uri. V glavnem je bila posvečena splošnim trgovskim in gospodarskim vprašanjem v zvezi z nemškimi kratkoročnimi krediti.

Basel, 10. decembra. s. Razni švicarski listi poročajo o včerajšnji seji posebnega odbora banke za mednarodna plačila, da so na njej francoski in tudi angleški delegati očitali nemškemu strokovnjaku, da prečno presoja bodoči razvoj nemške izvozne trgovine. Francoski zastopnik ni opustil pripombe, da se spričo sedanjega težkega gospodarskega položaja ne more določiti končno veljavni načrt za reparacije. Poučeni nemški krogi pa izjavljajo, da so te vesti, ki so očitno iz švicarskih listov zašle tudi v ameriške, netočne. V Angliji presoja položaj tako, kakor ga je opisal nemški delegat dr. Melchior.

Zaleski v Londonu

London, 10. decembra. Poljski zunanji minister Zaleski je sredi pispel v London, da se s člani angleškega kabineta razgovori o novi angleški zunanji politiki, posebno o novih angleških carinah. Poljska je predvsem prizadeta zaradi novih angleških carin na tekstilno blago in premog. Pravi, da je prišel poljski zunanji minister v London tudi zaradi Hitlerjeve politične akcije v inozemstvu. Kakor znano, je pred kratkim Hitler poslal v London svojo emisarja dr. Rosenberga. Zaleski ima po teh govorih namen paralizirati Rosenbergovo delo. Dopoldne je Zaleskega sprejel angleški ministrski predsednik Macdonald, nato pa se je poljski zunanji minister sestel z angleškim zunanjim ministrom sirom Johnom Simonom.

Vařava, 10. decembra. AA. V tukajšnjih političnih krogih trdijo, da nima potovanje poljskega zunanjega ministra Zaleskega v London nikakega političnega namena. Zaleski je odpotoval v angleško prestolnico samo zato, da ponovno zainteresira Anglijo za Poljsko, kar bi bilo velikega pomena za ohranitev evropskega ravnotežja.

Proces proti Stribrnemu

Praga, 10. dec. h. V ponedeljek dne 14. t. m. se bo pričela pred senatom praškega okrožnega kazenskega sodišča razprava proti Juriju Stribrnemu in Francu Šihrovskemu zaradi napačnih izpovedi. Obtožnica obsega 67 strani. Kot priče bodo pri tej razpravi nastopili med drugimi: bivši finančni minister dr. Engliš, poslanec in vodja češkoslovaških socialnih demokratov Hampel, poslanec dr. Jaroslav Stranšky in drugi. Ta proces je bil odločen od tiskovne razprave lista poslanca Stribrnega proti legijonarskemu listu »Narodnem Osvoženju«, ki je poslanca Stribrnega obdolžil, da je jemal, kot železniški minister provizor od premogovnih dobav in drugih kupcij svojega brata in tako obogatel na račun države. V tiskovni razpravi je takrat zmagal poslanec Stribrnemu. Med preiskavo je preiskovalna komisija v poslanski zbornici zavzela stališče, da je smatrati to na podlagi novih listin in izpovedi priči za dokazano. Vse to gradivo je bilo sedaj izročeno sodišču, ki je Stribrnega obtožilo zaradi krivih izpovedi kot priče.

Požar v nerzijskem parlamentu

Teheran, 10. decembra. s. Davi je zaradi pokvarjenega dimnika nastal v parlamentu požar. V kratkem je bilo vse poslopje v plamenih. Glavni del stavbe je popolnoma porušen.

Začasna ustavitve predavanja na beograjski univerzi

Beograd, 10. decembra. AA. Na podlagi čl. 32. splošne uredbe o univerzah so ustavitena predavanja na beograjski univerzi do vřetega 20. t. m.

ŽRTVE CELJSKE KATASTROFE

Sedaj so ugotovili imena vseh, ki so se vozili s smrtnim avtobusom — Dvanajst je mrtvih, sedem nevarno, pet pa lažje poškodovanih

Celje, 10. decembra. Razburjenje, ki se je polastilo prebivalstva v Celju in vsej Savinjski dolini včeraj po prvih deloma še netočnih vesteh o strašni prometni katastrofi pri Celju, se tudi še danes ni poteglo. Zlasti v Savinjski dolini se je še stopnjevalo, ko so se deloma že včeraj, največ pa danes iz »Jutrac« izvedela imena ponesrečencev.

Celje samo je nudilo že v jutranjih urah na vseh svojih cestah in ulicah sliko velike žalosti. Z mestnega magistrata se vijejo dve dolgi žalni zastavi, pa tudi skoro vse hiše zasebnikov so v črni zastavi, v znamenju žalovanja in sočustvovanja. Običajno živahno vrvenje in smeh je zamrl po celjskih ulicah. Obrazi ljudi so mračni in resni, saj pa tudi drugače ni mogoče, ko srečujejo na vsak korak črno obličene, pretresljivo jokajoče svoje dvanajstih žrtov, ki leže na mrtvaškem odru na okoliškem celjskem pokopališču in v kapeli celjske javne bolnice. Primitivne krste vsebujejo razmesarjena telesa, grozne rane so za silo pokrite z obkoto in z zadnjim jesenskim cvetjem. Čez blede, za vedno nema lica je pregrnjena prozorna bela tačica.

Dvanajst smrtnih žrtev

Na primitivnem lesenem odru mrtvašnic okoliškega pokopališča sniva prezgodnji mrtvaški sen osem strašnih žrtev, ki so obeležale mrtve takoj na mestu nesreče. Znana so sedaj že imena vseh; nesrečne žrtve so:

- Ivan Krajnc, 70 letni zasebnik iz Zaleca in njegova 65 letna žena Ana Krajnc;
- Ivan Krefl, 60 letni posestnik in krojaški mojster iz Brasloč;
- Franciška Pristovšek, 46 letna posestnica iz Drešnje vasi pri Petrovčah;
- Filip Posedel, 60 letni upokojeni rudar iz Zabukovec in njegova nekaj let mlajša žena Brigita Posedel;
- Anton Svet, 40 letni vinogradnik iz Brežic;
- Ana Strahovnik, 50 letna mizarjeva žena iz Zaleca, mati šestih otrok v starosti 1 do 17 let.

Na mrtvaškem odru v kapeli celjske javne bolnice pa leže nesrečne štiri žrtve, ki so umrle po prevozu v bolnico:

- Anton Dobnik, 30 letni posestnikov sin in lesni trgovec iz Čepelj pri Vranskem;
- Marija Zupanc, 36 letna gostinčarka in rudarjeva žena iz Migojnje pri Grižah, ki zapušta tri sirote v starosti 1, 3 in 6 let;
- Otilija Dobelšek, 33 letna tovarniška delavka iz St. Pavla pri Preboldu, po rodu Čehinja in mat. dveh otrok, 2 letnega Valterja in 11 letnega Rudolfa.

Na posebnem odru poleg omenjene trojice leži med številnimi vencami in cvetjem 40 letni tajnik Kmetске posojilnice v Celju Ivan Krajnc, znani narodni delavec in planec, ki je stanoval v lastni vili na Frankopanski cesti. Zapušta vdovo in 17 letnega sina gimnazijca. Njegova vdova o smrti sopraga so nj bila obveščena, ker se nahajala v ljubljanskem leonšču po srečno uspešni operaciji in bi jo grozna resnica o tragični usodi sopraga mogla potreti do smrti.

Sedem ranjencev v bolnici

V celjski bolnici, leže nastopni ranjenci: Matilda Potočnikova, 24 letna učiteljica iz Griž, doma iz Letuša pri Brasločah. Poškodovana ima lobanjo in pretrgano žilo na levem sencu in se od prevoza v bolnico do danes popoldne še ni prebudila iz nezavesti. Vendar pa se zdí, da se je njeno stanje malo izboljšalo.

Helena Fonda, 58 letna posestnikova žena iz St. Ruperta pri Gomilem, ima hude poškodbe na rokah in nogah, obenem pa ima poškodovano nosno kost pod celom.

Marija Jančič, 33 letna posestnikova žena iz Prekopi pri Vranskem, je hudo poškodovana na levem licu in se je bati, da bo izgubila levo oko.

Andrej Sepec, 52 letni trgovec iz Dolge Pušče pri Zagrebu, je hudo poškodovan na glavi in desni roki ter toži tudi o neznanosti notranjih bolečinah.

Anton Oblak, 31 letni posestnikov sin iz Vrba pri Zalcu, ima izbite zobe, hudo je poškodovan na levem licu in levi roki ter ima pretresene možgane. Njegovo stanje je zelo resno. V kratkem je nameraval prežeti od očeta lepo domačijo in se poročiti z izvoljenko, ki jo je težka nesreča zaročenca hudo pretresla.

Franc Bučar, 30 letni šofer iz Gaberja pri Celju je vozil usodni avtobus. Njegove poškodbe in trebušni votlini niso težje značajne in bo lahko najbrže že v par dneh odšel v domačo oskrbo. Prvotno so mislili, da ima str. prsn. koš, kar se je pa izkazalo za neutemeljeno.

Danes je bil pripeljan v bolnico še Franc Lešar, 63 letni posestnik iz Ruš pri Petrovčah, ki ima precej veliko rano na glavi in najbrže tudi občutne notranje poškodbe. Lešar je bil pred enim tednom v izoliranem oddelku celjske bolnice, kjer se je zdravi zaradi šena na obrazu. Včeraj popoldne je bil odpuščen iz bolnice in se je peljal z nesrečnim avtobusom domov. V trenutku ko se je vlak zaletel v avtobus, ga je odtrgana karoserija vrgla ob tračnice, kjer je za hip obležal nezavesten. Tako nato pa je skočil pokonci in odhitel, ne da bi se zavedal, kaj je z njim, po cesti skozi Levce do dva kilometra oddaljene Arje vasi, kjer so ga domačini ustavili in mu izprali popolnoma okrvavljen obraz. Veleposestnica ga ježovnjakova iz Arje vasi ga je v svojem avtomobilu odpeljala v Zalec k tamošnjemu okrožnemu zdravniku, ki mu je nudil potrebno pomoč. Lešar je čutil hude bolečine v notranosti in so ga žalski gasilci danes dopoldne prepeljali v celjsko bolnico.

Pet lažje poškodovanih

Večeraja sta bila takoj po nudi prvi pomoči odpuščena iz bolnice v domačo oskrbo 49 letni zidarSKI polir Ivan Binter doma iz okolice Prnjavora v Bosni, ki je zaposlen pri obnavljanju umobline v Novem Celju in je dobil lažje poškodbe na glavi in desni roki, ter 40 letni mesar Anton Turk iz St. Petra v Savinjski dolini, ki je lažje poškodovan na glavi, levi roki in desni nogi.

Z nesrečnim avtobusom se je vozila dalje Marija Tomše, služkinja pri Francu Kozarju v St. Pavlu Sedela na prvem sedežu desne strani avtobusa, ne ve pa nič drugega, kakor da je bila silna mogla ka-

kor je še ne pomni. Nenadoma se je znašla pod razbitinami, izpod katerih so jo mukoma privlekli Poleg živčnega pretresa ima udarec na levem stegnu.

Za njo je med prvimi in drugim sedežem sedel g. Vinko Aristovski, krojaški mojster iz Arje vasi pri Petrovčah. Pri karambolu je dobil občutne obtolčine na levih prsih in precej krvavečo rano na glavi. Za njim je sedel na drugem desnem sedežu neznan mladenč, ki je v prvi zmedenosti pobegnil. Ta se je po nesreči, ko se je opomogel od popolne osuplosti, vrnil pozneje peš v Celje; tudi on je imel lažje poškodbe. Nepoškodovan pri nesreči od vseh 24 oseb, ki so se vozile s smrtnim avtobusom, torej ni ostal nihče.

Pogrebi žrtev

Popoldne so se zglasili pri celjskem mestnem pogrebem zavodu svojci nekaterih pokojnikov ter zaprosili za dovoljenje prevoza preminulih na njihove domove, čemur so oblastva ugodila brez nadaljnjega po izpolnitih zakonitih formalnostih. Trupli za pokojne Kranjčičevih iz Zaleca in truplo posestnice Franciške Pristovškove bodo prepeljani jutri zjutraj ob 8. z avtomobilom celjske mestne občine s tukajšnjega okoliškega pokopališča na pokopališče v Zalcu, kjer bodo ob 9. zjutraj položena k večnemu počitku.

Zemske ostanke Antona Dobnika je danes odpeljal njegov brat z vozom na Vransko, kjer jih bodo pokopali v soboto dopoldne. Ano Strahovnikovo, mater šestih otrok, je prepeljal danes popoldne žalski gasilski avto na njen dom v Zalec, kjer so jo položili na mrtvaški oder. Pokopali jo bodo jutri ob 3. popoldne na žalskem pokopališču. Truplo mlade matere Otilije Dobelškove bo prepeljana v St. Pavel pri Preboldu, kjer jo pokopljejo v soboto ob 9. zjutraj po končani maši - zadušnici.

Pogreb zavednega celjskega Sokola, narodnega delavca in planca Ivana Kranjca, tajnika Kmetске posojilnice v Celju, bo jutri popoldne ob 3. iz kapele v javni bolnici na okoliško pokopališče. Na zadnji polji ga bodo spremljali vsa celjska društva, zastopniki uradov in oblastev ter anogostevljeni prijatelji in znanci, ki so ga visoko cenili in spoštovali in ki iskreno sočustvujejo z njegovo težko prizadeto rodbino.

Ce se ne bodo javili nadaljnji svojci žrtev levške katastrofe, ki bi želeli prepeljati zadnje ostanke svojih dragih na domača pokopališča, bo jutri dopoldne določen skupen pogreb vseh ostalih tragičnih žrtev na celjskem pokopališču. Točen čas pogreba bomo pravočasno javili.

V Zalcu, kjer bodo jutri pokopali več žrtev strašne nesreče, vse žaluje Trg je zavil v črne zastave. Tudi v ostalih krajih Savinjske doline živi prebivalstvo pod silnim vtisom katastrofe. V mnogih krajih so izobesili črne zastave.

Preiskava

O nastanku in poteku te najvišje prometne katastrofe, ki se je kdaj pripetila v naši ožji domovini, krožijo med prebivalstvom v mestu in v dolini razne govorice. Tožnega opisa tragičnega dogodka v vseh podrobnostih ne more podati niti ena navzoča prič. Ugotovitev pravega vzroka in krivde no pač težka naloga sodne preiskave, ki se je že pričela. Sodna komisija, ki je bila včeraj popoldne kmalu po nesreči na licu mesta, je ugotovila le dejanski stan in napravila predpisani lokalni ogled. Izmerila je točno vse distance med progno in avtobusom ter njegovimi razbitimi deli, zabeležila položaje mrtvecev ter druge potrebne podatke, ki bodo služili nadaljnji preiskavi.

V Celje je prispela včeraj popoldne tudi posebna večlanska uradna komisija ljubljanske železniške direkcije, ki je islatoko napravila natančen ogled pozorišča kata-

strofe ter obenem zaslišala tudi večje številno očitvecev in drugih oseb, ki pripajajo v poštev pri raziskavi vzroka katastrofe. Ta komisija je bila zaposlena tudi še ves današnji dan.

Reševalci

Z vsem priznanjem in pohvalo je treba poudariti veliko samaritansko delo celjskega okrožnega zdravnika g. dr. Draga Hočvarja in sekundarija bolnice g. dr. Jožeta Flajsa, ter četa celjskega zdravstvenega doma in mestnega fizika g. dr. Jakoba Rebernika, ki so bili že v nekaj minutah na kraju nesreče ter naglo nudili potrebno prvo pomoč razmesarjenim ranjencem. Pri njihovem težkem delu so jim pomagali z vso vmeno in usposobljenostjo člani celjskega Gasilskega in reševalnega društva, ki so prispeli istočasno na krvavo prizorišče s svojim reševalnim in drugim pomožnim gasilskim avtomobilom. Z obema avtomobiloma so v vsej naglici prevažali ranjence v javno bolnico, kjer jih je ob asistenci številnih bolniških sester usmiljen pričel nad, ki je z dr. Hočvarjem in dr. Flajsom pomagal poškodovancem, kar je bilo mogoče. Takojšnja zdravniška pomoč je nedvomno pripomogla mnogo, da niso bile smrtne žrtve številnejše.

Zavarovane vsote

Avtobus, ki je popolnoma razbit, je veljal za najboljšo vozilo avtobusnega podjetja celjske občine. Vozil je le izjemoma na gotovih progah, sicer pa je bil le za rezervno. Veljal je nad četrtilijonov dinarjev. Proti eventualnim havarijam ni bil zavarovan in je torej že takoj za podjetje ogromna Pač pa so bili potniki zavarovani za nizek skupen znesek (kolikor je po zakonu predpisano) 350.000 Din. Šofer je zavarovan za primer smrti za 50.000 Din enako za primer trajne invalidnosti.

Sožalje narodnih poslancev

Beograd, 10. dec. p. Velika avtomobilska katastrofa, ki se je včeraj pripetila pri Celju, je izzvala veliko sočustvovanje zlasti med poslanci dravske banovine. Za žrtve te nesreče bo narodni poslanec župnik Janko Barle bral jutri v katoliški katedrali v Beogradu mašo zadušnico, ki ji bodo prisostvovali korporativno vsi poslanci dravske banovine. V imenu narodnih poslancev dravske banovine je poslal poslanec Ivan Prekoršek sreskemu načelnstvu v Celju naslednje brzojavko:

»Izrazite v imenu narodnih poslancev dravske banovine svojcem žrtev avtomobilske katastrofe pri Celju najgloblje sožalje.«

O nesreči pri Celju poročajo vsi beograjski listi obširno ter izražajo svoje sožalje.

Sporočilo prometnega ministrstva

Beograd, 10. dec. AA. Ob priliki avtobusne nesreče pri Celju je izdalo prometno ministrstvo naslednje poročilo:

»Ob 10.50 dopoldne je na prehodu preko železniške proge Celje-Velenje osebni vlak trčil med postajama Celje in Petrovče na avtobus celjske občine, ki je bil razbit. Ob tej priliki je bilo ubitih 8 oseb, 10 pa težko ranjenih. Na mestu nesreče se progga križa z državno cesto. Ker je ta progga vicalna progga, na cestah ni zatvornic. Vzrok nesreče pa je gosta megla, ki je ložala v Savinjski dolini, neprimerni vožni red avtobus in nepazljivost šoferja. Poleg tega je imel avtobus 10minutno zamudo, šofer pa pri križišču ni dovolj pazil. Pristojna oblast vodi preiskavo.«

Kaj pravi celjsko avtobusno podjetje

Izjava mestnega avtobusnega podjetja v Celju o šoferju ter o poteku in vzrokih grozne nesreče

Celje, 10. decembra.

Celjsko mestno avtobusno podjetje je izročilo danes popoldne uredništvom listov naslednje sporočilo:

»Avtobus, ki odhaja ob 10.30 izpred kolodvora proti Vranskemu, je dne 9. t. m. odpeljal s približno 20 potniki ter je zaradi goste megle bila vožnja gotovo počasna. Avtobus je bil znamke Mercedes-Benz, dolg 6,50 m, težak 3700 kg ter opremljen z vsemi modernimi pripravami. Vozil ga je izkušeni, popolnoma trezni in vseskozi zaposlivi šofer g. Bučar, ki vozi tudi na progi v št. Peter pod Sv. Gorami preko znane g. Klanca Srebrnik. Zaradi megle, ki je bila že v mestu, je vozil šofer z gorečimi žarometi in dajal s hupo in rogom pogoste signale osobito od gostilne Samec dalje mimo Ropasove avtomobilske delavnice proti železniškemu križišču.«

To križišče kaže sledečo situacijo: 10 korakov široko cesto prerežejo železniške tračnice počevšo z ostrim kotom kakih 25 stopinj v dolžini 42 korakov, tako da do bimo nevarnostno zono kakšnih 48 korakov. Pri večerašnji izredni gosti megli, ki se je začela še le nekoliko ob pol 12, nekoliko dvigala, je bilo videti le 6 do 10 korakov daleč. Priča Martin Sevsček, ki je bil v avtobusu tik za šoferjem na levi strani in je

imel oči obrnjene v levo smer je zagledal lokomotivo iz daljave kakšnih 6 metrov. Luči na lokomotivi niso gorele, signala pa priča tudi ni slišal.

Tudi druge prič., ki so bile v neposredni bližini nesreče, izjavljajo, da železniških signalov niso slišale. Ako upoštevamo, da se je moral po ugotovljeni situaciji zgoditi sunev v avtobus v tretji četrtini nevarnostne cone, potem je jasno, da niti šofer niti kdo drugi izmed potnikov ni mogel opaziti vlaka, pred vstopom v nevarnostno cono.

Druga neprizadeta prič., ki je bila ob času nesreče 200 m od kraja katastrofe, je izpovedala, da je slišala pogoste signale avtobusa in še opazila svetle žaromete njegove; zažula oster pisk lokomotive ter v istem hipu že strašno udarec. Priča je takoj prihitela na kraj nesreče. Zarometi raztrgane ga avtobusa so se goreli in je moler še brnel. Situacija je tam takšna, da mora biti jasno, da tudi če bi bil šofer pred križiščem obstal in potem zopet moter pogledal, ne bi bil mogel uiti nesreči. Ravno tako je tudi brzina avtobusa, ki je vozil tamkaj približno 15 km na uro, v tem primeru postranskega pomena, ker bi bil povožen, če bi bil vozil bodisi s petimi, bodisi s petdesetimi kilometri, ker ni mogel šofer lokomotivo ugledati na 6 do 7 m. Edino zapornico bi bile v tej situaciji preprečile nesreče.«

Pogreb prof. Kovača

Novo mesto, 10. decembra. Kako zelo priljubljen je bil prerano umrl profesor Jože Kovač med ljudstvom po vsej Dolenjski, je pričal današnji veličastni pogreb. Z kmalu po 15. uri se je nabrala pred pokojnikovim stanovanjem nepregledna množica. V velikem številu so bili zlasti zastopniki njegovi bivši učenci, ki so prišli iz vseh krajev banovine. Prišlo je tudi mnogo zastopnikov sokolskih društev iz vse Dolenjske in Bele Krajine, zbor aktivnih in rezervnih članikov s komandantom mesta gosp. podpolkovnikom Vlačnikom Dicem, vse uradništvo s sreskim načelnikom Friderikom Logerjem in podnačelnikom Krajkovič, vse profesorski zbor z ravnateljem Masljem, sodniki s predsednikom okrožnega sodišča dr. Josipom Kavčičem, mladina gimnazije, meštanske in osnovnih šol z učitelji, društva kmetijskih fantov in deklet in še več drugih organizacij in korporacij iz vseh krajev prostrane okolice.

Krsto, ki so jo nosili dijaki, je obdala črna četa vojakov Odnesli so jo v cerkev k blagoslovu. Nato se je od pokopajca z ganljivimi besedami poslovil starosta sokolske župe dr. Ivan Vašič. Pevci Pomladka Rdečega križa na gimnaziji so zapeli žalostno »Na grobovih«. Pred cerkvijo se je razvil sprevod. Na čelu so nosili vojaki velik križ, za katerim je stopala šolska mladina, vsak razred s svojim vencem, rezervni članik pa je nesel pokojnikova odklopanja na blazini. Sledili so nosilci vencev in cvetja, za kremo pa je stopalo sorodstvo in osemstoletno novo-meško gimnazije, nato profesorski zbor z deputacijo Jugoslovenskega profesorskega združenja, častniki, sodniki in ostala množica.

Ob odprtem grobu je sprgovoril v imenu Jugoslovenskega profesorskega združenja prof. Jeran, ki je zlasti poudaril, da je bil pokojnik vedno aktiven delavec za narodno prosveto. Gimnazijski ravnatelj Ivan Maselj je v lepem in dolgem govoru očitno vse pokojnikove vrline, s katerimi je osvajal srečo. Ganljivo je bilo slovo pokojnikovega učenca osemstoletnika Uršiča, ki se je poslovil od svojega razrednika, pravega drugega očeta. Ko so spustili krsto v grob in črna četa oddala v zadnji pozdrav tri salve,

Prvi dnevi Narodne skupščine

Pričetek novega ustavnega življenja — Gledališče — začasni dom poslancev — Prizori na prvih dveh sejah

Beograd, 7. decembra.

Davi je na »manježu« zaplapolala državna trobojnica. Narodna skupščina se sestaja k zasedanju.

Seja, prva po skoraj dvehletnem prestatku, je bila napovedana za deveto uro, toda že takoj v prvih jutranjih urah je vrvelo kar najživahnejše življenje po Milanovici, tam okoli novega nastanišča naše novega narodnega predstavnstva, ki se je v dveh mesecih preselilo iz gledališča v dom naših »narodnih očetov« in tako temeljito, da skoraj ni mogoče prepoznati v njem nekdanje konjušnice. In prizidali so v vsej hitri se celo razsežno poslopje za vse potrebne skupščinske urade, pošanske klube, novinarje, pošto, buffet itd., ki je v notranjimi hodniki zvezano z »manježom«, kjer se je gledališča dvojnana izpremenila v zbornico. Prezidave tu niso bile potrebne, vsaj v večji meri ne. Da bi imela dvorana več dneve svetlobe, so na ulični strani, v višini prvega nadstropja, prebili štiri velika okna; na oder, zvezan z dvorano s par stopnicami, so namestili predsedništvo, poleg njega na obeh straneh sedeže za zbornično tajništvo, pod njim na obeh straneh ministrske klopi, čisto spredaj pa govorniški tribuni in stenografsko mizo.

Dvorana ima komaj prostora za vse narodne poslance, ki se morajo večinoma zadovoljevati z navadnimi sedeži, kakor se vidijo po koncertnih dvoranah brez pulov s predali, ker so s takimi sedeži opremljene samo prve vrste in bi za vse ne bilo prostora. Z dvema vzdolžnima prehodoma je dvorana razdeljena na centrum ter desno in levo krilo.

Na čelni strani, nad predsedništvom, je pod velikim državnim grbom nameščena kraljeva s'ka, predsedniško mizo pa tudi krasi državni grb. V prvem nadstropju gre vse naokoli dvorane galerija; na desni strani je diplomatska loža, v ozadju loža za občinstvo, na levi pa novinarska. Gornja galerija, ki pa zavzema samo ozadje, je menda tudi namenjena občinstvu.

Prostori za klube, novinarje in razni drugi pisarniški prostori so sedaj za oho urejeni, za poboženo zasedanje pa bodo opremljeni z vsem, česar je treba za zbornično delo.

Vestibul, kjer so tudi prostori za garderobo, je bil že zdavnaj pred deveto uro prepil narodnih poslancev in občinstva. A ko je kmalu po deveti zapel zvonec, sta se hitro začeli polniti dvorana in galerija.

Nične ni izbiral prostora in iskal znanec in tovarišev iz svojih krajev. Sedej je tjakaj, kjer je bilo še prazno. Tako smo gledali vseposodno posle, ki se predstavljajo tovarišem, h katerim sedajo; v eni in isti vrsti so morda sedeli poslanci iz vseh devetih banovin: Slovencov poleg bosanskega muslimana, Dalmatincev poleg Sumadinca, prekodunavski pravoslavni svečenik poleg ernogorskega veljaka, katoliški duhovnik izpod Kamniških planin poleg možaka tam doli od boğarske meje. Kakor ena sama velika družina se nam je zaredela ta naša nova Narodna skupščina in tako jo je začasi predsednik posl. Spiničev v svojem nagovoru tudi v resnici nagovarjal z »draga bratce«.

Ko je vstopila z desne strani vlada s predsednikom Zivkovičem na čelu, se je oglasilo prvo proskanje v dvorani. Predsednik vlade je sedel v zadnji klopi na desni strani, tik ob predsedniški mizi, na njegovi desnici pa sta zavzela prostora minister Unuzović in Marinković. Minister dr. Kramer je sedel v predzadnji klopi na levi strani. Vsi ministri v žaketu, le minister vojke in mornarice Stojanović je bil v uniformi.

Z živahnim ploskanjem pozdravljen, je z vzklikom izvoljeni začasi predsednik nar. posl. Vekoslav Spiničev zavzel predsedniško mesto. Kake misli so pač navdajale belolasega istrskega borca, ko je stopal k predsedniški mizi? Desetletja in desetletja so že minila, odkar je prvič stopil v nekdanji avstrijski državni zbor, da tam zastavi vse svoje moči za svojo tužno Istro; danes pa odtraja zasedanje Narodne skupščine svobodne Jugoslavije, svobodnega jugoslovenskega naroda, toda — brez Istre, brez onega jugoslovenskega Pramorja, kateremu je veljalo vse njegovo

Razprava o poneverbah v ljubljanski tovarni

Ljubljana, 10. decembra.

Dopođne ob 9. se je pričela pri doželnem sodišču pred sodnikom poindcem dr. Zelingerjem razprava proti 36letni blagajničarki Anici Strikbergerjevi, uslužbenki v Strojnih tovarnah in livarnah, ter proti 56letnemu Josipu Florjančiču, akvizitorju vzornega odtoka tovarne. Prva je obtožena, da je v t'ku let poneverila v tovarni 880.800 Din, drugi pa 191.378 Din. Oba slušaja n'mata med seboj nikake zveze.

Dravno tožilstvo zastopa dr. Fellacher, Strojne tovarne in livarne dr. Korun in dr. Jelenc. Strikbergerjevo zagovarja doktor Tuma, Florjančiča pa dr. Obšak. Kot sodni izvedence je navzoč knjigovodja poštne direkcije Sparhakl.

Donođanski del razprave se je vršil v sobi št. 140, ki pa se je izkazala za premajhno, da bi mogla sprejeti veliko množico poslušalcev. Popoldanska razprava je zato bila v mnogo večji dvorani na št. 79, ki pa je bila tudi natlačeno polna poslušalcev; zlasti mnogo je bilo žen-k.

Pri zaslišanju je Strikbergerjeva mirno odgovarjala na stavljena vprašanja in zatrjevala svojo nedođnost. Strikbergerjeva je vstopena v službo 1. decembra 1917, ko se je tovarna še imenovala Tönnies in Zabar. Prevzela je takrat majhen saldo, kraj nekaj sto dinarjev. Prvi primanjkljaj je opazila 1921, o stvari na ni na pristojnem mestu ničesar sporočila, ker se je bala, da utegne izgubiti službo. Višine primanjkljaja se ne spominja. Blagajno in ključje je uravnila preko dneva sama, v reko noči pa ključev ni obdržala sama. Sočujčarja ni bilo. Zaradi ogromnega prometa je bila preobremenjena in je večkrat pozabila knjižiti večje izdatke. Obtožena je dokazovala, da je bila podana možnost da je vnela dostop do blagajne še kakva tretja neuraviljena oseba. Primanjkljaja ni ugotovila ker zjutraj ob prejemu ni nikoli kontrolirala blagajne. Se le ko je bila po pokojnem predsedniku

življenjsko delo. In ko se je v svojem nagovoru spominjal one nesrečne, od naše narodnega debela odsekane veje ter mu je v odgovor zagrmel iz dvorane vzklik: »Živela Istra!«, pospremljen z živahnim odobravanjem, se mu je potresel drugače še vedno kreпки glas in solza se mu je zalesketala v očesu.

Vsakrat, ko je predsednik omenil kralja, je bila isti hip vsa dvorana na nogah in je z burnim vzklikanjem in ploskanjem izražala svojo vdanost vladarju, kakor je tudi vsako omembo naše kraljevine Jugoslavije pozdravila z vzkliki in odobravanjem.

Državna zastava zaplola na »manježu«, Narodna skupščina zboruje! Začenja novo ustavno življenje, novo ustavno delo, od katerega si obeta naš narod veliko: vso svojo boljšo bodočnost. Naj oi le prevale naše novo narodno predstavnstvo pri njegovem delu vedno in vsečj one misli, ki jih je izrazil njegov začasi predsednik v svojem današnjem nagovoru pa se bo tudi v resnici izpolnilo, kar si želi in obeta od njega naš narod!

Beograd, 8. decembra.

Danes je za katoliške praznik, Narodna skupščina, ki se hoče kar najbolj podvzati s svojim pripravljanim delom za tedno zasedanje, pa se ni ozirala na ta praznik in se je danes dopoldne sestala k seji, ki pa ni trajala niti četr ure. Seveda, saj na dnevnem redu ni bilo nič drugega kot odobritev zapisnika prve seje in pa izvolitev verificacijskega odseka. Poročilo o seji samj ste itak že objavili; zato samo nekaj pripomb.

Sestav sedanje naše Narodne skupščine je pač tak, da je sam po sebi skrčeno delo, ki bi se v drugih razmerah razvleklo na dneve in dneve. Predložena je bila danes predsedništvu ena sama lista članov za ods. k. volitve z listiki ni bilo treba, galsovalo se je z vzklikom in verificacijski odsek je bil izvoljen. Pet minut dela ki bi bilo drugače trajalo ves dan, ali še celo več, preden bi se bile stranke sporazumele med seboj. In izvoljeni odsek se je takoj mogel sestati in konstituirati in takoj pričeti svoje de'o.

Sedanje zasedanje naše Narodne skupščine bi se tako v resnici moglo imenovati — zasedanje s skrajšanim postopkom.

In vsa naša poslanska zbornica tvori en sam skupni poslan'ki klub. Tu se bodo preučevala vsa vprašanja, ki bodo prihajala na dnevni red v poslanski zbornici. Sedaj se sestavljajo pravilnik za klub.

Tu pač nastaja vprašanje, ki si ga je prav gotovo že stavil sam sebi marsikateri volilec: kako naj dela poslanska zbornica, v kateri so vsi poslanci združeni v skupnem klubu, ko vendar zastopajo kraje in ljudi, ki so jim njihovi koristi le prevečkrat v popolnem nasprotju? Odgovor je zelo lahek: so velike, največje skupne koristi vsega našega naroda, vse naše države, glede katerih bodo brez dvoma vsi naši narodni poslanci vedno edini, kvemumu, da bi ta ali oni hotel in skušal kaj dodati k boljši zaščiti naše splošnosti. Tam, kjer pa pojde za posebne koristi tega ali onega kraja, tega ali onega stanu ali s'oja našega naroda, pa se bo skušal doseči sporazum že v skupnem klubu; če pa bi bil sporazum nemogoč, bo odločilo glasovanje, kjer bo pač vsak poslanec glasoval po svojem najboljšem prepričanju, ko bo preklejal, v koliko se posebne koristi skladajo s koristmi splošnosti. Načelna opozicija je pač popolnoma izključena, toda stvarne opozicije pa bo v naši Narodni skupščini, od časa do časa, od razprave predmeta do razpravega predmeta: 306 glasov, 306 misli, v splošnem usmerjenih v eno in isto smer, ali gotovo po potih, ki se vsaki posebej zdi najboljša za dosego skupnega cilja. V enotnem skupnem klubu se bodo zblizevala, zenačevala te smeri; če se zenažajo, pa naj zmaga tista, za katero stoji večina.

Delo se je pričelo z vso vmeno. Vidno sedaj ni več, ker se je umaknilo v klub in verificacijski odsek. Ko pa predsednik verificacijskega odseka, kakor določa zbornični pravilnik, po dovršenem dsekovem delu skliče zbornico, se prične zopet javno delo v zbornici. V par dneh brez dvoma.

Zabkarju opozorjena, da bo prišel nov upravniki svet, je napravila saldo in ugotovila primanjkljaj pol milijona dinarjev. Začela ga je kriti z zneski, kakor so navedeni v obtožnici.

Dopolodanska razprava je trajala do 13. ter se je nadaljevala ob 16. Obtoženka je pri nadaljnjem zaslišanju izjavila, da vseh 14 let službe ni imela nikdar dopusta in ni bila nikdar bolna.

Ob 16.50 se je pričelo zaslišev

Naši kraji in ljudje

Na kraju savinske katastrofe

Kaj pripoveduje o strašnem doživljanju ranjenec Turk

Vlak, ki je privozil od leve, je tresčil avtobus ob dvojni brzojavni drog, ki se še vidi okrvavljen na desni.

Ljubljana je vsa potopljena v jutranjo meglo. Vlak brzi skozi savsko sotesko proti Celju. Vsi pogovori potnikov se sučejo okrog grozne savinske katastrofe. Glave se stikajo nad novinarji, preplahene oči zrejo slike razmrvarjenega avtobusa. Vlak brzi skozi meglo in mrak...

Celje. Kakor, da smo prišli na drug svet. Nikjer megle. Sonce sije kakor sredi pomladi. Plašne oči gledajo in ne verjamejo, da res stoji pred postajo kakor vedno že leta beli avtobus z napisom: Celje-Zalec-Vransko. Dovolj je prostora danes, preveč. Začuden in skoraj srdito motrijo pasanti nas šest potnikov, ki sedimo udobno na mehkih sedežih. Kakor da nas karajo: »Vi, kako se predznete!«

Sonce sije, avtobus brzi po gladki cesti. Pred hišami stojijo ženske prekrizani rok nad predpasniki: »Tak bo še vedno vozil...« Ze smo preko Butejevega mosta. Vsi vstajamo. Pred nami je nesrečno križišče. Prav slabo se vidi, kljub zarki solnčni luči. Obcestno drevje, smreke in goste kopice hmeljevsk skoraj popolnoma zastirajo razgled proti Petrovcem, odkoder je prav to uro večeraj prilezla v neposredni megli smrt. In že smo čez prelaz. Izstopimo. Kopic delavcev zgrabljuje ostanke cunj, lesa... ob cesti. Progovni delavec koplje za te ostanke jama. Prav na ogle je umeril jama, kakor za grob. Pogovori gredo vse vprek.

»Tale dvojni brzojavni drog je bil glavno zlo vse nesreče,« pripomni naš sofer. »Kaj boste govorili?« se oglasi delavec-grobar. »To vemo le mi, ki smo videli, kako se je nesreča zgodila.«

Prav nič ni videl v gosti megli, vendar hoče, da ga poslušamo. Potepnata ledina je še danes vsa krvava. In se bridko pari v solcu.

»Zapornice morajo priti!« čujemo pogovor, ko se že oddaljujemo. »Mi pa vemo, da jih ne bo!« odloči samozavestno brkati grobar in zavrhiti kramp v mehko zemljo...

Zalec je kakor izumrl. Le pred Strahovnikovo hišo čaka jokajoča družina, kdaj pripeljejo mrtvo gospodinjno...

Sempeter. Turkova mesnica je na ste-

žaj odprta, na pragu stoji vajenec. »Kje pa je gospodar Tonče?« ga vprašam.

»Ležijo.«

Avto stoji pred hišo na koncu vasi. Obiskovalce ima gospod Turk. »Menda pa vendar ne konkurenca?« se mi ukrade bežna misel. Ne. Dva prijatelja sedita ob bolnikovi postelji.

»Si prišel kropit?« se bridko nasmehe bolnikova, poveje vsa bela glava.

»Pozdravit in čestitat,« sem mu segel v roko.

»Kar na zofo sedi,« me prijazno povabi. Sredi zofe črn kastorek.

»Ta mi je otel življenje! Pogled ga, kako je ves razsekán,« gleda Tonče klubuk kakor angela varuha. Tri dolge rane ima klubuk, prav take Tončeva glava; da ni bilo klubučevine vmes, bi jih imela tudi njegova lobanja. Na mizi ležijo kosi debele šipe, ki so mu jih bili pobrali v bolnici iz ran.

»Kako pa je prav za prav bilo?« prilezem oprezno z vprašanjem. Nerodno je, toda poklic zahteva.

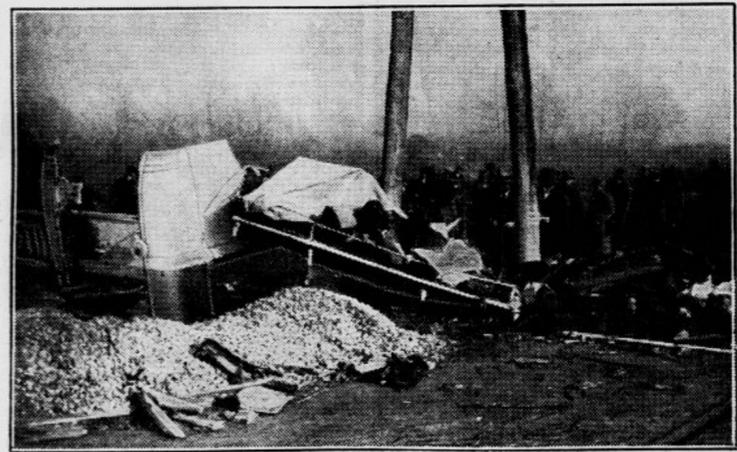
Tonče se zravna na postelji in sede:

»Kakor vedno, je bil tudi večer avtobus nabit poln. Opravki so me zadržali, da sem prav zadnji prišel in sem moral stati poleg soferja. Prav za mano je stala dekla dolenskega Rožaja. Zadaj so me pozdravljali znanci, Zalciani in Grižani.

»Megla pa taka, da bi jo z nožem rezal,« je menil nekdo zadaj. »Take še ne pomnim, čeprav sem star.«

»Ozri sem se in sem videl, da je to rekel žalski Kranjc. Opiral sem se z desnico na prednjo steno avtobusa in motril cesto pred nami. Kakor dvoje repičnih oljenic sta brlela žarometa, da še debel obcestnih drevih ni bilo razločiti. Avtobus je rinil počasi skozi meglo in venomer trobil.

»Tedaži je stala sredi ceste v daljavi dobrega metra rumena luč. Vlakle mi je bilnisa misel skozi mozgane in sem zakričal: Za božjo voljo — nesreča! — Sofer je naglo okrenil volan na levo... Prepozno!!! Kakor grozna pošast je hrustnila lokomotiva po vozu in ljudeh. Mene je zbil

Lokomotiva je ob dvojnem brzojavnem drogu posnela zgornje avtobusno ogrodje z večino nesrečnih žrtev.

nenadni sunek zaradi ustavitve avtobusa v prednje šipe. Omedlel sem...

— Ko sem se zavedel, sem ležal še vedno v prednjem delu avtobusa. Ves sem bil oblit s krvjo, ki mi je zalivala oči. Poleg mene je ječal za volanom sofer, za mano je ležal hropeč Kranjc. Kakor če je udarila težka mina na fronti v kaverno, tako je ležalo vse zbita. Da le ni bilo tistega dvojnega brzovajnega droga tik ceste! Vse bi bilo drugače. Kakor v stiskalnico je po-

Nenavaden uboj v silobranu

Mlad hlapec je z lato ubil napadalca, ki je streljal nanj

Ptuj, 10. decembra.

Se ni pojasnjen umor v Jablovcih, a že se je zgodil v ptujski okolici nov uboj, ki kaže žalostno sliko podivjanosti mladih fantov na deželi. Zvečer 7. t. m. okrog 18. ure se je vračal klatec Horvat Franc, 25 let star, iz Trnovske vasi v družbi kovača Toša Franca domov v Ločič. Med potjo ga je pri hiši posestnika Potrča v Ločiču nenadno ustavljal neki možki, ki mu je posvetil z električno svetilko v obraz in zavpil nad njim: »Beži hudič!« Pri tem pa je napadalec že tudi oddal proti njemu strel iz revolverja, ki ga pa k sreči ni zadel. Ker je Horvat med potjo malo zaostal, se je med tem časom, ko se je to zgodilo, njegov spremljevalec Toš Franc oddaljil. Ta je sicer slišal strel, pa se ni zanj zmenil. Horvat je ob svitu luči spoznal napadalca v osebi 22letnega Franca Pihlerja, posestniškega sina iz Ločiča. Da se napadalec ubrani, je odtrgal iz bližnjega plota lato in udaril z njo Pihlerja. Ko sta se tako ruvala, je dobil tudi Horvat po glavi udarec z žago, ki jo je imel Pihler pri sebi. Horvat je s planko še parkrat udaril po Pihlerju in mu zbil revolver iz rok. Tedaj pa se je Pihler zgrudil na tla in obležal nepremično. Horvat je mislil, da se je napadalec le potuhnil, in ga je še enkrat udaril s planko po hrbtu, nakar je odšel.

Šele čez nekaj časa, ko je videl, da se Pihler ne zgane več, je šel po svojega spremljevalca Toša in po posestnika Potrča Franca, ki so se skupno vrnili k Pihlerju in z grozo ugotovili, da je ta mrtvec. Mrtveca so pustili ležati in se je Horvat Franc takoj podal na orožniško postajo pri Sv. Urbanu in javil dogodek.

Deca deci za Miklavža in Božička

Ljubljana, 10. decembra.

Prav zares! V ljubljanski Sibiriji, v koloniji najrevnejših tam ob Malem grabnu na Cesti dveh cesarjev je delil revčkom dobrote. Ni nastopil v svilenem, z zlato obšitim plašču, niti spremstva ni imel svetnik s seboj, ne angelov, ne pankljev. In vendar so bili otroci obdarovani. Za to je poskrbela šolska mladina IV. razreda osnovne šole na Grabnu. Njen učitelj g. Pačjek je potkal na drobna otroška srčeca in jih opozoril v teh težkih časih na njihovo dolžnost, na ljubezen do bližnjega, zlasti še v teh dneh, ko jim dobri svetnik poklanja obilo darov: »Spomnite se revnih bratcev in sestric, ki se v raztrganih suknjicah in lačni stiskajo pod leseno steno tam v zapuščenih barakah!«

In mladina je razumela svojega učitelja in zbrala ponosne obleke, perilo, čevlje, nakupila kruha in jabolk in odhitela obdarovati otroke. Prelepa gesta otroka, ki sam nima dosti, pa do polovico tega revčku, ki nima ničesar. Od barake do barake so hiteli otroci in delili prinesene darove. Pa ti prisrkače bosonožec, pocuka g. učitelja za rokav in mlo pomrosi: »Stič, plosim čevlje!« — »Tu jih imaš, pa priden bodi!« Vesel steče fantek proti podrti šupi — v svoj domek, da pokaže Miklavžev dar revni mamici. Vsak otroček je kaj prejel, ta hlaček, oni jopič, drugi suknjico, čevlje, nogavice, kapo, kruh, jabolka in tudi igrače. Mišo jih je bil prinesel, njemu že presedajo: vojaki, pajaci, motorni čoln in drugo. In oči žare veselja darovalcem in obdarovancem. Res, premnogo srčnega veselja so užili otroci, ko so miklavževali pri

Pri želodčnih težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgagi, vzpehanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagljenju k bluvanju učinita 1—2 časi naravnega »Franz Josefovek vode, temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnice izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovek vode radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija voda. »Franz Josefovek grenčica se dobi v vsaki lekarni, drogeriji in specerijski trgovini.

tisnila lokomotiva karoserije v komaj meter širok vmesni prostor... Priskočili so potniki z vlaka, ki se je takoj ustavil, in nudili prvo pomoč. Celjaka reševalna avtomobila sta nas prepeljala v bolnico. Šele tam sem pogrešil denarnico in nakupljeno blago.

»Samo, da je glava cela. Bo že drugega denarja nastužila,« sem ga prekinil.

»Glava, glava! Tako me boli, da nisem ponoči niti minute zatimil očesa. Samo, da bi se kaj ne prisadilo. Sedajle pride dr. Jošt iz Zalca, da mi preveže rane.«

Mirno počivajo močne roke na odeji, a nje Tončevo oko pa se pase na svetlem solnčnem žarku, ki se je prikrdel skozi okno. Še meni se zdi solnce lepše kakor druge dni. Janko Kač.

TRIUMF OPERETE LJUBAVNI

REGIMENT

Je vsak dan večji! Enodušna sodba vseh ljudi, ki so film videli, je: najboljši film te sezone!

Dolly Haas in Gustav Fröhlich

Tibor v. Halmay

Orkester dirigira sam skladatelj

ROBERT STOLZ

Predstave ob 4., 8. in 9.45

Le še par dni, ker moramo potem film odposlati! — Hitite in ne zamudite ta spored!

Telefon 2124 **Elitni kino Matica**

daleč. Ogromna množica vencev, ki so jih darovali znanci in sorodniki, je najbolj prepričevala kako vsestransko je bil pokojni priljubljen. Vaj v miru počiva pobolnemo delu! Sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Na robu Sahare

(Danes premijera najnovejšega kulturnega zvočnega filma v Matici.)

Film o Afriki! Pri tej besedi se vsak obiskovalec kinematografa nehoče takoj spomni posnetkov pragozda in njegovega eksotičnega živalstva, slik, ki smo jih videli že opetovano v nemih in govorečih filmih. Nikakor ne! Dr. Horst, mladi raziskovalec in avtor tega novega filma, je iskal za svoj film čisto druge motive, nekaj novega, česar nam običajni afriški ekspedicijski filmi še niso pokazali. In zato se je odločil dr. Horst pokazati svojim gledalcem salede severne afriške obale, Cirenajiko, Tripolis in južni Tunis.

Zvočni film, iznajdba najnovejše dobe, je kakor nevden most, ki nas veže s tujimi deželami; v njem gledamo in čujemo danes ves svet. »La ilaha illa' — allah« se razlega na sliki raz visoki minaret; to je molitev mohamedanskega svečenika in gledalec je globoko uverjen, da je tam v Afriki in, da se sam izprehaja pod žgocim solncem, med ozkimi, gosto obljubljeni ulicami Tripolisa in Tunisa. Filmska zvočna kamera nam verno reproducira vtise iz tujih dežel, naše uho čuje tujo govorico, sliši klis muezina, glas bobna, zvok domače kapele, pesem pastirja. Na sliki vidimo krasne žene Arabcev. Njih ustnice se gibljejo in tedaj čujemo njihovo nam povsem nerazumljivo govorico. Na iskrih konjih sledimo Arabcem v pustino in naenkrat vidimo, da je dala narava tudi temu kočku zemljo čisto posebne nam še nepoznane čare. Film nam kaže življenje Arabcev, beduinov doma in na cesti, predočuje nam njihove šege, običaje, njihovo vsakdanje življenje in one ob največjih slovesnostih in praznikih. Pa ne samo ljudi, ne samo mesta in kraje kot take nam je prinesel dr. Horst v svojem filmu, temveč tudi živalstvo in sicer tisto, ki je za te tropične kraje najbolj tipično. Kače, strupene škorpione!

Premijera bo danes ob 14.30 Jutri bosta radi velikega zanimanja za ta program dve predstavi in sicer prva ob 14.30, druga pa ob 18. Vse predstave se bodo vršile v prostorih Elitnega kina Maticе ob najnižjih ZKD cenah, da je na ta način ogled tega filma omogočen najširšim slojem. Na film opozarjamo zlasti dijaštvo in šolsko mladino!

KULTURNI PREGLED

Stoletnica rojstva Ivana pl. Zajca v ljubljanski operi

V operi so proslavili v terek zvečer stoletnico rojstva največjega hrvaškega glasbenika Ivana pl. Zajca z uprizoritvijo najbolj popularne in morda tudi najboljše hrvaške opere »Nikola Šubić Zrinjski«.

Ivan pl. Zajc je bil pred sto leti rojen na Reki, se je glasbeno šolal v Milanu, odkoder je prinesel tudi v svojo glasbo italijansko izražanje. Hrvatom, svojim rojakom, je postal drag šole nato, ko se je v njegovi muziki začela pojavljati nota domače, narodne pesmi. Napisal je mnogo nad tisoč del, med temi veliko oper in operet, orkestralnih stvari, kantat z orkestrom, zborov, samospsevov itd. Med najbolj uspešnih, zlasti v jugoslovanskem svetu priljubljena njegova dela spada glasbena tragedija v osmih slikah, ali bolje junaska opera »Nikola Šubić Zrinjski«, ki je postala tako široko znana zaradi zvočnih, užigajočih zborov. Ti so našli kmalu pot v moške pevске zbornice in še danes pozna n. pr. »U boj, u boj« jugoslovanski pevci.

Hrvatje praznujejo stoletnico svojega velikega Zajca v velikem svečanem stilu, ni pa smo dali prav skromno opremljeno opero »Zrinjski«, vendar v najboljši zasedbi, kar je premoremo. Uvodoma je prof. Oster v etvarnem, kratkem govoru opisal glasbeno delo tega najplodovitejšega in najnadarnejšega glasbenika med Hrvatmi, nato pa je gladko potekala predstava z gostom g.

Križajem kot Sulejmanom, g. Primožičem kot poveljnikom Sigeta Zrinjskim; Evo, njegovo ženo je pela ga. Thierry - Kavčnikova, Jeleno prvič na našem odru ga. Gjunje-nacova, Alapica Magolič, Juraniča mesto g. Kovača g. Gostič, Sokoloviča g. Marčec itd. Za zbor bi bilo treba menda nekoliko več priprave. V splošnem je bila predstava prav dostojna velikega Zajca. S tem bi pa njegove stoletnice ne smeli že odpraviti. Prav priporočali bi kakemu, z dobrim zborom razpolagajočemu pevskemu društvu, n. pr. Ljubljanskemu Zvonu, da proslavi to, za našo jugoslovansko muziko tako pomembno obletnico s koncertom, katerega program naj bi obsegal večja Zajčeva zborovska dela in samospseve. Zajc ni le hrvaški komponist, ampak n. pr. ravno s svojim »Zrinjskim« nacionalni buditelj vseh nas Jugoslovencov.

Dva komorna koncerta

Pred dnevi sta priredila v Filharmoniji violinist Karlo Rupel in pianist prof. Janko Ravnik komorni koncert. Prav odlično obisk publike je dokumentiral priljubljenost obeh umetnikov. Karlo Rupel se je v tujini, izprva pri svetovnoznane violinistnem pedagogu Sevciku, nato v Parizu, kamor se je po tem svojem koncertu zopet vrnil, izpopolnil v tako visoki šoli, da zasluži že danes ime prvega slovenskega violinistnega virtuozu. Za svojega klavirskega spremljevalca pa si g. Rupel izmed naših pianistov tudi ni mogel izbrati boljšega kot je prof. Janko Ravnik. V redkem medsebojnem soglasju in umet-

niškem pojmovanju sta izvajala za Ljubljano nov, sila zanimiv program, ki je jasno pokazal glasbeno zrelost obeh koncertantov. Slišali smo Mozartovo sonato v G - duru z interesantnimi varijacijami, Campagnoli-Costijev Andantino com variazioni, ki dovoljuje violinisti širok zvočni razmah, poljskega komponista Aleksandra Tammana na impresionistično francosko muziko spominjajočo Sonatino v petih stavkih ter končno najbolj zanimivo Erwin Schulhoffovo sonato, polnokrvno, krepko muziko moderne smeri, s katero sta si oba umetnika zaslužila viharne aplavze. Da sta morala še marsikaj dodati, je kar samo po sebi umljivo. Naše občinstvo ima prav dober nos, — če smem tako reči — in pride mnogostevlino meri na one koncerte, ki so tega v najvišji meri vredni. In tak je bil komorni koncert Rupla in Ravnika.

Nekoliko slabše je bil obiskan 7. decembra klavirski koncert bolgarske pianistke Lilijane Hristove. Mlada, ljubezniva umetnica pač pri nas ni še znana, vendar skeptična odsotnost večine koncertnega občinstva ni bila utemeljena. Nova glasbena Bolgarija šteje poleg velikega števila individualno ustvarjalnih umetnikov - komponistov tudi lepo vrsto reproduktivnih sil, tehnično muzikalnih umetnikov, ki se tehtno uveljavljajo v internacionalnem svetu. Med njimi so n. pr. deloma tudi pri nas taščno znani pevci Morlova, Mildova - Zolotovič, Rajčev in mnogi drugi, izmed instrumentalistov so dobro znani onkraj bolgarskih meja Stojakov, Kurteva, Lilijana Hristova in še marsikateri. Slijana Hristova, hči znanega bolgarskega

ga komponista in glasbenega znanstvenika Dobrega Hristova, je študirala v inozemstvu pri Teichmüllerju, Sauerju, sedem let pa v Parizu. Koncertirala je v Jugoslaviji nekajkrat v Beogradu, igrala pred ljubljanskim koncertom v zagrebškem radio - studiju, ter ima zagotovljene koncerte zopet v Beogradu, Varšavi, Berlinu itd. Njen program je v Ljubljani — v dvorani Filharmonije — obsegal po eno sonato Beethovna (op. 110) in Chopina (n. son. ter sedem Debussyjevih preludijev, ki jih je pianistka podala z največjo ljubeznijo in tehnično dovršenostjo. Pri njenem prihodnjem koncertu bi si želeli čim največ domače, bolgarske muzike, ki je, žal, pri nas še tako malo priznana.

Pianistko odlikuje umetniško izbrana interpretacija, živ, prepričevalen izraz, skrbno izdelana tehnika, ki nikjer ne sili v ospredje. Simpatični umetnici je zlasti naša ženska mladina navdušeno ploskala. —

Gostovanje gdč. Družovičeve v Ljubljani

V nedeljo zvečer je gostovala v operi »Vijolica z Montmartrac gdč. Erika Družovičeva v naslovni ulozi ter dosegla uspeh, a kakršnim se dosedaj pri nas ni mogla pohvaliti nobena operetna pevka. Gdč. Družovičeva je stalno angažirana v Zagrebu, kjer je tudi doživela svoje temeljite glasbeno študije. Članica vseskozi odlično se udeležujoče glasbene družine je že po svoji krvi predestinirana za pevsko kariero. ki jo bo, žal, najbrž prav kmalu povedla v tujino, kajti ima za širok razmah vse predpogoje. Mlada pevka, zelo filipupne zunanosti,

je kot živo srebro; vsak gib telesa, mimika obraza, oči, vse je igra, smotrena, inteligentna; zdi se, kot bi imela za soboj, ne vem koliko let odra. In vendar je komaj začelna. Tedaj prava teatarska kri. Poleg odlične splošne glasbene, posebej še pevске vzgoje, pa je tudi zavidanja vredna plesalka z lepo telesno kulturo, kar oboje mora pač dobra mladostna subreta združevati. Njenemu jasnemu, prožnemu glasu je priden mali dramatični akcent, kar ga naredi še bolj cenjenega. Tudi parlandno petje se odlikuje pri nji z izravnanošjo in nesekano gladkostjo. Za slovenske poslušalce — Družovičeva je pela v hrvaškem jeziku — je bilo njeno govorjenje morda tu in tam malec nerazumljivo, no, to živahno brbljanje se z ulogo pravno zliiva. G. Neffat je po možnosti dušil levo stran orkestra, ker je ta pevko semtertam pokrivala, žal, dostikrat z nezadostnim uspehom. Pod ugodnejšimi pogoji, z izbrano predvajo bi bil uspeh gosla še večji, ako je sploh mogoče govoriti še o večjem uspehu pri poslušalstvu, kakršno pobaja našo opereto in ki ploska na mestih, na katerih bi se marštko zjokal. Skratka: gdč. Družovičeva je imela »bombnič uspeh, ki ga je v najvišji meri zaslužila.

Imela pa je tudi prav dobre soigralce, ki jih je sproti užigala in potezala v vrtnice žive igre.

Predstava, s sicer maloštevilnim poslušalstvom, je bila veselo animirana. Cenzura, ali kdorkoli pač, bi lahko z modrim svrtnikom v prvem aktu opazil za v resnici dostojnost daleko presegaajoče »viece tega ali opega po ustih. Gdč. Družovičeva želimo prav kmalu zopet videti na našem odru! —

Domače vesti

Vojaške vesti. »Vojni liste objavljajo številne izpremembe v naši vojski. Priljubljeni so na službovanje: pehotni kapetan 1. razr. Lavoslav Žagar kot komandir mitraljejski četi 1. bataljona 10. pehotnega polka; pehotni kapetan 1. razr. Vinko Kozjak kot komandir mitraljejski četi 2. bataljona 26. pehotnega polka; pehotni poročnik Leopold Vodeb kot vršilec dolžnosti komandirja 3. čete 12. pehotnega polka; pehotni poročnik Dragotin Lavrič kot vršilec dolžnosti komandirja 3. čete 42. pehotnega polka; pehotni poročnik Rudolf Pirš kot vršilec dolžnosti komandirja mitraljejske čete 3. planinskega bataljona; pehotni poročnik Pavel Potokar za vršilca dolžnosti komandirja 1. čete 4. planinskega bataljona; pehotni kapetan 2. razr. Slavko Hudalet kot komandir četi za metanje min 1. planinskega polka; pehotni poročnik Iv. Vidc kot adjutant 25. pehotnega polka; artiljerijski podporočnik Martin Prelog kot vodnik solski bateriji artiljerijske podoficirske šole; artiljerijski podporočnik Albin Cizej kot vodnik moravskemu vozaškemu eskadronu; artiljerijski podporočnik Franc Arlič kot vodnik savskemu vozaškemu eskadronu; pehotni kapetan 1. razr. Jakob Potočnik generalnemu štabu komande Adrianske divizijske oblasti; pehotni kapetan 1. razr. Josip Zergolcu komandi vojnega okrožja v Prokuplju; zrakoplovni podporočnik Pavel Dominko pa štabu 6. zrakoplovnega polka. Pehotna poročnika Karel Dolinšek in Janko Tajšek sta sprejeta na pripravo za vojna kontrolorja.

Jadranska hotelska zveza bo imela mesno glavno skupščino 19. t. m. v trgovsko-obutniški zbornici v Dubrovniku in bo med drugim razpravljala o propagandi za bodoče leto, o davčnih vprašanjih, tujkoprometnih ustanovah, kreditnih razmerah, avtorskem pravu in o prizadevanjih za ustanovitve zveze hotelov v Jugoslaviji. Dne 20. t. m. na nedeljo bo hotelska zveza, ki se ga udeležijo mnogi hotelirji iz vse Jugoslavije. Ogledali si bodo Dubrovnik in posejili magistrat, popoldne pa razpravljali o stanovskih vprašanjih in o osnovanju skupne zveze. Ob lepem vremenu pohite udeleženci v ponedeljek na Lovčev.

Zimske suknje, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12.

»Odprihte in oskrbovane so naslednje kočice in domovi: v Triglavskem pogorju stara Aljaževa kočica (neoskrbovana), v Karavankah Valvarzovjeva kočica pod Stolom (stalno odprta in oskrbovana) in v Kamniških planinah Dom v Kamniški Bistrici, kočica na Veliki Planini in dom na Krkvcu.

»Slovenski pravnik je z dvojno 11. in 12. številko zaključil svoj 45. letnik. Slovenski pravnik izhaja mesečno in stane za celo leto 60 Din.

»Dom učiteljev. V nedeljo, 6. t. m. se je vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor zadruga Dom učiteljev, ki ima namen, zgraditi dom za učitelje in vzdrževati prepotrebno zavetišče za gojenke meščanskih sol. Čim bodo pravila potrjena, bodo poslani vsem članicam bivšega Društva učiteljev pristopne izjave.

»Pogreb dr. Ivana Okretiča, upokojenega predsednika stola sedamotice, oddelka 8. se je vršil v čedo v Zagrebu ob veliki udeležbi zastopnikov oblasti, meščanstva, prijateljev in znancev ter pokojnikovovih tovarišev. Sprevod je vodil rojak kanonik Barle ob veliki asistenci. Pokojnik zapuščila soprogo, sinova dr. Henrika in inženjerja Karla ter hčerko Siksto.

»Novi grobovi. V Lukovici je umrl po datjem bolehanju g. Gustav Vidic, višji železniški uradniški revident v p. in posestnik. Pogreb ugodnega moža se je vršil jutri ob 10. iz domače hiše v Lukovici na pokopališču pri brski cerkvi. — V Ljubljani je preminila ga. Marijeta Weissova vдова po postnem poduradniku. Pogreb pokojnice bo danes ob pol 16. iz mrtvašnice solone bolnice. — Pokojnima blag spomin žalujočim naše iskreno sožalje!

»Zenski svet. Izšla je 12. številka mesečnika »Zenski svet«. Posvečena je otroku in je izdana v povečanem obsegu. Številka obsega naslednje prispevke: Detetu. (Anica Černejeva). Tebi dete (Uredništvo). Njena božič. (Gustav Strniša). Pisma s pota (Anka Nikolčeva). Lovstik in otroci (Marija Borštničeva). Pravica otroka (Angela Vedotova). — O dolžnostih družine in doma do lastnih otrok (dr. Stanko Gogala). Naravna ali umetna hrana (dr. B. Dragaš). Kaj mora vsaka mati vedeti o angeliški boleznih otroka (dr. A. Konvalinka-Tavčarjeva). O guberteti ali spolnem dozorevanju (dr. Fran Ciber). O razvojni dobi otroka (dr. E. Jenko-Groyerjeva). Poučeni otrok. — Mati in otrok (Marijana Kokalj-Zeljeznova). Beseda materi (Manica Komanova). Skrb za otroke izseljenec (Uredništvo). Izvestja. (Po ženskem svetu). — Vzgoja. — Kuhinja. — Knjiga. — Umetnost. Silke (Justin Gorše). Moda. Krojna pola Ročna dela. »Zenski svet« izhaja vsak mesec v Ljubljani. Letna naročnina 64 Din. Naroča se pri upravi v Tavčarjevi ulici 12. II.

»Zagrebski trgovci za siromake. Zveza trgovcev v Zagrebu je pričela akcijo za pomoč siromakom in nezaposlenim. Mnogi trgovci so v svoje izložbe postavili objavo, da se udeležijo te akcije. Mnoge tvrde bo-

do v korist nezaposlenih odstopile gotov odstotek skuplja dne 12. decembra. Trgovska zbornica je za to akcijo določila prispevek 20.000 Din.

»Srup zaradi zaročenke. V Splitu je v sredo 25-letni kibar Franjo Križec iz Sombora popil 20 dekagramov zveplene kisline. Prepeljali so ga v bolnico. Ni mogel govoriti, ker mu je kislina izjedla notranjost. Iz pisma, ki ga je zapustil, je razvidno, da je vzrok samomora nesrečna ljubezen. Zaročenka mu je dala slovo, česar mladi umetnik ni mogel preboleti.

»Velik požar v Karlovcu. Okoli polnoči je v terek na Banji, v Karlovcu nastal požar v tamkajšnjem skladišču Gospodarskega društva. Plamen je uničil velike količine žita, koruze, graha in drugih življenjskih potrebščin. Zgorela je tudi večja količina koruze, ki je bila namenjena Redeemu kružu za siromake prebivalstvo karlovskega sreza. Del skladišča je do tal pogorel. škoda se ceni na pol milijona dinarjev. Ozečaj je bil baje potaknjen.

»Dobro se je založil s čevlji. Krajnc Anton, hlapec v Gruškovci, je pri belem dnevu obiskal nedavno Martina Fijačka, viničarja v isti vasi in mu odnesel iz sobe par novih rjavih čevljev. Druga dne je pa še posetil svojega očeta Antona Krajnc, ki mu je ukradel par skoro novih črnih čevljev, par ženskih črnih čevljev, novo rjubo in dva žepna roba. Skupaj je nakradel predmetov v vrednosti za okrog 800 Din. Ko se je tako z vsem dobro založil, je po begnil v Remšnik, kjer se je zadrževal do odhoda k vojakom kot hlapec pri posestniku Josipu Košniku. Pred dnevi je prišel za nekaj časa na dopust v Remšnik, kjer so ga izsledili orožniki. Krajnc je tatvino priznal. Orožniki so našli pri njem še 2 para moških čevljev in dva žepna roba, par ženskih čevljev in rjubo pa je baje dal svoj ljubici Roziki na Radlu. Krajne je bil izročen komandi mesta v Mariboru, obenem pa tudi ovaden sodišču v Ptuju.

»Z vilami po hrbtu. V ljubljansko bolnico so prepeljali Jožeta Marna, posestnika kovega sina iz Zeje nad Kamnikom, ki ga je na česti napadel neki Miha Cerar in ga z vilami toliko časa obdelaval po hrbtu, da je Jože obležal na tleh s hudimi notranjimi poškodbami.

»Volkovi in medvedi v Hercegovini. Kakor javljajo iz Mostarja, je v selu Luki napadla čreda volkov ovčjo stajo ter raztrgala osemnajst ovac. V isti noči so železničarji opazili, da je v ogromen medved prekorajčil železniško progo ter izginil v bližnji šumi.

»Kupujte Ciril Metodove razglednice za Božič in Novo leto!

»Dar CMD. G. A. Mrevlje, notar iz Litije, je daroval C. M. družbi 100 Din namesto venca pokojnemu g. Francu Slancu. Hvala!

»Dar. Dr. Papež Oton, odvetnik v Ljubljani je daroval namesto cvetja na grob blagopokojne gospe Terezine Kobalove 200 Din za scepce.

»Koledar? Za pisarno samo dr. Černečev Postvna koledar. Povsod 30 Din. Nove poštarne pristojbine. Poslovni adresar Jugoslavije!

»Na sveti večer boste pili čaj. Rum si pripravite sami, esenca vas stane 6 Din. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

»Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljivo perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

»Rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bodo proslavili Preporodci s slav. nosilno akademijo pod pokroviteljstvom g. direktorja A. Jurga in častnega damskega komiteja. Prireditve bo vo vršila 16. t. m. ob 20. v dvorani Trgovskega doma. Na programu so orkestralna, pevske, violinske točke, solopetje, deklamacije itd. Spored je skrbno izbran: izvajali pa ga bodo dijaki, ki so dosegli že mnogo umetniških uspehov. Vsekakor bo to prireditve, ki bo zadovoljila vsakogar. Po programu bo ples Godba Sonny-boy jazz. Posebnih vabil ne bo. Čisti dobiček akademije je namenjen koloniji bolnih članov ob morju.

»Prenočišče za najbednejše emigrante je na praznik nedeljenja otvorila v Zeljarski ulici v Koleziji primorska mladina pod okriljem društva »Taborca«. Člani so sami popravili in priredili lokal, stavbena podjetja pa zaslužijo za podarjeni materialjal javno zahvalo. Društvo je nabavilo 12 železnih postelj slamnjače, odeje in ostalo opremo, pomladi pa bo na parceli, ki jo je dala mestna občina, postavila primerno barako v zavetišču najbednejšim rojakom. Idealno nesebično stremljenje in udejstvovanje poživljanih Taborjanov zaslužijo vsestransko podporo, zato bomo pohiteli v nedeljo 13. t. m. ob 20. v Gregoričevu akademijo — v dvorani Unionsa, kjer nam bodo mlada pevka grla nad 70 članov najmlajšega pevskega zbora v Ljubljani ob sodelovanju orkestra »Sloga« in pod spretnim vodstvom g. Venturiniča predvedla vsjo lepoto pesmi goriskega slavčka. Vstopnina je zelo nizka in čisti dobiček je namenjen najrevnejšim rojakom. Odzivimo se klicu mladine in pomagajmo ji pri njenem bratoljubnem delu!

»Po daljšem presledku se bo uprizorila jutri zvečer v operi opereta »Maskotca« v prenovljeni režiji g. Krefta. Prvi nastopi v tenorski vlogi princea Fritelinja g. Irelja. V ostalih vlogah nastopijo: ga. Poličeva, ga. Španova in gg. Povhe, Peček, Janko in drugi. Nastopi tudi baletni zbor z na novo naštudiranimi točkami. Dirigirja g. kapelnik Štritar.

»Komerz »Svobode«, VI. delavski prosvetni večer, v soboto ob 20. v veliki dvorani »Unionsa« bo imel pester program. Igrala bosta celotna godba »Zarja« pod vodstvom kapelnika Dolinjanca in salonski orkester »Zarja« pod vodstvom kapelnika Vrtačnika. Na programu je tudi možki zbor ki bo zapel lepe jugoslovenske narodne pesmi. Recitacijski odbor »Svobode« bo recitiral župančičeve »Kovaček« in Zebjarjeve.

V nedeljo, 13. t. m. ob 14.30 NOGOMETNA TEKMA

Hašk Zagreb : Ilirija

Igrišče Ilirije. Ob vsakem vremenu. 15333

»Izst. koncertna pevka Vukova, Zagar in Slanovec, zapoje več lepih solospjevov. Pri klavirju bodo Anica Šebrova, Boža Šaplja in Josip Grbec. Flavlist Campa in klarinetist Raubar zdaj igra »Koncertno fantazijo« iz opere »Lohengrin« in Baermannovo »Variacijo«, kvartet godalnih rokov pa Wagnerjev »Zbor romarjev«, »Podoknice« in »Lovski zbor« iz opere »Carostrelce«. Delavstvo take prireditve še ni imelo.

»V Delavski zbornici bo v nedeljo zvečer ob 20. posvečeno 13-letnice Carifajevje smrti. Sopranski-solo peje gđ. Stefi Korenčanova. Sodeluje godba »Zarja«. Zaradi velikega zanimanja občinstva si preskrbite vstopnice v predprodaji pred dvorano, in sicer jutri od 19. do 21. in v nedeljo od 8. do 12. in od 15. dalje.

»Slovensko zdravniško društvo vabi tovariše na znanstveni sestanek drevi ob 18. v predavalnici ženske bolnice. Večer bo posvečen spominu profesorja Holzkechta. Govoril bo primarji g. dr. Kunst, nato pa bo predaval g. dr. Jamar: »Nekaj rezultatov terapije z antitoksinom pri raznih za tuberkulozo obolelih organih (s projekcijanjem)«

»Jugoslovenski akademski klub kraljevine Jugoslavije, sekcija Ljubljana obvešča svoje člane, da se bodo izdajale članske legitimacije in povlastice od ponedelja 14. t. m. dalje v klubskem lokalu, Selenburgova ulica 7-II. ob uradnih urah, in sicer od 10. do 12. dopodne in od 16. do 18. Vsak član dvigne legitimacijo le osebo tere mora obenem poravnati 5 dinarino 40 Din za letni semester 1932 in izročiti se sliko. Obenem z legitimacijami prejme še vsak prvo številko klubskega glasila »Vihor«

»Sočani! V soboto 12. t. m. bo v salonu pri »Levu« običajno predavanje. Naš znani vsakoletni predavatelj g. dr. Šarabon nam bo opisal življenje na morju s pomočjo ekioptičnih slik, ameriški promet, železnice, avtomobilizem, gostoljubnost Američanov, Slovence, njih šole in nasebine. — Predavanje bo poučno pa tudi zabavno. Začetek ne zamudite priške. Začetek ob 20.30. Vstop je vsem prost. — Predavateljski odsek.

»Članski sestanek JNAD »Jadrana« bo drevi ob 20. v društveni čitalnici. Na dnevnem redu bo razprava o društvenem delovanju. Udeležba za člane obvezna!

»Propagandno društvo narodnih noč bo imelo sejo drevi ob pol 21. v damski sobi kavane »Emone.«

Stekleni krožniki

za torte . . . . . Din 13.—
Mali krožniki . . . . . » 3.—
Skledice za kompot . . . . . » 13.—
Skledice za kompot . . . . . » 3.—

kupite pri
ANT. KRISPER
LJUBLJANA, Mestni trg št. 26.

»Nesreče in nezgode. V ljubljansko bolnico so prepeljali več onesrečenec. Prvi je bil čevljarški pomočnik Rudolf Novak, stanoječ v Holzapflovih ulici v Ljubljani, ki je na Sv. Petru cestil padel z motorja in si poškodoval desno nogo. — Miha Lenard, posestnik iz Martin hriba pri Logatcu, rojen leta 1878, je doma sekal drevje Med delom pa je padel in si zlomil desno roko. — Alojzij Doberšek, 20 letni steklarški pomočnik iz Hrastnika, je po nesreči udaril po špi in si prerezal žile na desni roki. — Četrta žrtve nesreče je bil Robert Hrovath, pekovski pomočnik s Koroške Bele, ki je doma v delavnici padel in si zlomil desno nogo.

»Zgodba o ukradenem otroku. V mestni gramozni jami na Ljubljanskem polju stanuje delavec Ibrahim Hamzić. Prišel je tje dni na poljejo povedati, da je njegova dveletna hčerka izgubila brez sledu. Bil je mnenja, da jo je odvedla neka Emza. Otroka so iskali ves dan in tudi ponoči, a ga niso našli nikjer. Polcija je bila na domu Elize, pa je ni našla. Naposled je njemu mož povedal, da je žena odvedla otroka nekam v Jarše in ga tam skrila. Polcija je otroka rešila v Jaršah in ga vrnila očetu. Hamzić je menil, da je otroka ukradla samo zato, ker je hotela z njim beračiti!

Kino Ljubljanski Dvor
Telefon 2730

Najlepša žena Amerike
Joan Crawford

Pesem hrepencija

Danes nepreklone zadnjikrat!
Ob 4., pol 8. in 9. zvečer
Cene 4 in 6 Din.

»Obsojeni mesarji. V sredo je bilo pred kazenskim sodnikom ljubljanskega okrajnega sodišča zopet obsojenih več mesarjev in sicer po zakonu o pobljanju draginje in brezvestne spekulacije. Mesarji so bili ovadeni, da niso imeli po predpisu za bilo označenih točnih cen za vsako vrsto mesa. Obdolženi mesarji so se branili toliko, da so sicer vedeli, kaj je njihova dolžnost po navedenem zakonu, da pa je iz tega ali onega naključja baš takrat, ko je prišel policijski agent v trgovino, izostala označba cen. Običajna kazen je bila po zakonu o pobljanju draginje in brezvestne spekulacije po 12 ur zapora in razmeroma majhna denarna kazen. Obsojenci so priljavili vzroke zbog izroka o zaporni kazni.

»Zredka Preporodova pesna vaja bo v soboto 12. t. m. v dvorani Trgovskega doma. Pričetek točno ob 20. Vodstvo g. Jenko. Igra Odeon-jazz.

»Pesna vaja diplomiranih tehnikov bo drevi ob 20. v Trgovskem domu. Igra Odeon-jazz.

»Drevi »Rumba« tečaje in perfekcija v Jenkovi šoli, Kazina.

»Pri Bobenku vsak petek sveže namočena polenovka.

Iz Maribora

»Akoljski odbor za pobljanje draginje je n. seji sklenil sklicati velik javen shod v ponedeljek, 14. t. m. v dvorani Unionsa. Na shodu bodo različni govorniki razpravljali o stanovskih vprašanjih in drugih perečih zadevah, ki tarejo nastajanje in delavce.

»Važen sestanek vseh zastopnikov strokovnih organizacij bo danes ob 20. v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu.

»Mariborsko muzejsko društvo je imelo svoj občni zbor na praznik 8. t. m. v prostorih pujskega muzeja pod predsedstvom prelada dr. Kovačiča. Obnega zbor so se udeležili delegati in številni gostje iz Maribora in Ljubljane. Konservator dr. Stele iz Ljubljane je v svojem zanimivem predavanju orisal zgodovino pujskega mesta.

»Podporno društvo za revne učence v Mariboru se zahvaljuje dobrotnikom, zlasti darovalcem peciva in vsem, ki so prispevali za božični bazar. Žal se je poznala pri božičnem bazaru gospodarska kriza.

»Pri tukajšnji borzi dela dobi takoj zaposlenje več hlapcev, pastirjev, čevljarjev, dekel, gospodinj, sobarice, kuharice, služkinj in natakarij. Sprejme se tudi več vajencev in vajenk raznih obrti.

»Iz bioskopa. Grajski kino: od danes dalje nemški veeletim »Temnice«, Heinrich George, Dita Parlo, Paul Morgan, Gustav Diesel. — Union kino: danes zadnji dan »Salto Mortale«. Od sobote dalje Vesela vojaška opereta »Ljubljani regimenta«. Dolly Haas, Gustav Fröhlich.

»Tatvina kolosa. Ko se je mudil trgovec Franc Gališek v Zadrudni gospodarski banki, mu je nekdo odpeljal iz žepa kolo.

»Proti dvema mesarjema sta vloženi ovadbi zaradi navijanja cen. Posamezni mesarji namreč po razglasu predpisanih mesnih cen sicer označujejo ustrezne cene na cenikih, meso pa prodajajo dražje, celo s 100 odstotnim pribitkom. S tem take izjeme samo kvarijo ugled tudi drugim mesarjem.

»Avto v plamenih. Na dvorišču garaže »Triumf« na Franciški ulici je nastal zaradi kratkega stika ogenj na luksuznem avtomobilu veletrgovca Milana Sestierja iz Ljutomeru. Eksplozirala je naprava za bencin in v hišo je bilo vozilo v plamenih, tako da niso mogli rešiti niti pretlake. Škoda, ki jo trpi Sessler, cenijo na 70.000 dinarjev.

Iz Celja

»Celjski hišni posestniki se pozivajo, da razobesijo na svojih poslopijih v znak splošnega narodnega žalovanja za tragično preminilimi žrtvami črne zastave, kakor so to že storili celjska mestna občina in nekateri posamezniki.

»Poziv Sokolom! Sokol v Celju poziva članstvo, da se pomnoževilo udeležijo pogreba tragično preminlega brata Ivana Krajnc, ki bo pokopan danes popoldne. Zbirališče ob tričetrt na 15. v tolednici; mestne narodne šole. Kdor ima kroj, v kroju, ostali v civilu z znakom!

»Tečajniki sokolskega smučarskega odseka se udeležijo pogreba žrtve prometne katastrofe v Levcu polnoštevilo. Zanje je udeležba obvezna. Zbirališče ob 14.15 v mestni tolednici.

»Pevci! Danes popoldne zapojejo žrtvami avtomobilske katastrofe nagrobniče na celjskem okoliškem pokopališču. Skupna vaja bo danes popoldne ob 14. v Narodnem domu. Pevorodja Segula.

»Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek 14. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici deške meščanske šole v Vodnikovih ulici tajnik Narodne galerije iz Ljubljane znani umetnostni kritik g. Janez Zorman o postanku muzejev in umetnostnih galerij in o naši domači umetnosti. Predavatelj bo pojasnjeval izvajanja s skloptičnimi slikami.

»Dvoje važnih zborovanj v Celju. Uedinjena zveza železničarjev Jugoslavije v Ljubljani je sklenila za nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj v hotel »Unions« (Celjski dom) železničarsko delegatsko konferenco, na kateri se bo razpravljalo o položaju železničarjev, poročalo o uspehih zadnje deputacije v Beogradu in sklepalo o ukrepih za izboljšanje položaja železničarjev. Istega dne ob 9. dopoldne pa priredi Zveza kovinskih delavcev Jugoslavije, oblastno tajništvo v Ljubljani, v gostini »Pri zelenem travniku« strokovni sestanek kovinarjev iz Celja in štok, na katerem se bo razpravljalo o redukciji delavcev in brezposelnih podporah in pripravah za volitve obratnih zaupnikov. Poročala bosta gg. Kopač in Vranjak iz Ljubljane.

»Iz celjske bolnice. Umrl so: 31 letna kuharica Antonija Grabenškova v Ljubljani pri Celju, 81 letni občinski ubožec Jurij Ropnik iz Velike Pireče in 17 letni delavec Ivan Hren od Sv. Tomaža pri Škofji vasi. — V bolnico je bil prepeljan 29 letni drvar pri škofjskem gozdarstvu v Gornjem gradu Alojzij Reiter, ki se je pri delu poškodoval na desni nogi. Po zdravniški pomoči je bil odpuščen v domačo oskrbo.

»Dijaška kuhinja v Celju bo, imela svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v sredo 16. t. m. ob 18. v restavracijski sobi Narodnega doma v Celju.

»Mestni kino bo predvajal ob pol 21. krasni zvočni film »Arijana«.

»Mestna elektrarna obvešča vse odjemalce električnega toka v Celju in okolici, da bo falska elektrarna v nedeljo 13. t. m. zaradi nujnih popravil ukinila električni tok od 9. do 10. dopoldne.

»Prijet stepar. Polcija je aretirala 41 letnega krojaškega pomočnika Rudolfa Skuka iz Boštjanja pri Sevnici, pristojnega pa v Italijo, kjer je hodil okrog raznih strank v Celju in okolici in ponujal šivalne stroje, koleša in gramofone v imenu ljubljanske tvrde »Tehne« po smešno nizkih cenah in še to na dveletno obdobje. Prvi obrok 100 Din bi bil plačljiv šele čez pol leta. Vzel pa je od vsake stranke po 20 Din naplačila. Obenem je zavaroval v imenu neke ljubljanske zavarovalne zadruge večje število oseb za primer starosti. Skuk je sleparstvo odkrito priznal z izgovorom, da je delal v sil, ker ni imel nobenih sredstev za preživljanje. Izročil so ga sodišču.

Iz Škofje Loke

»Za krepko delo v sokolskem smučarskem odseku je dogovorjeno, kakor lani, se bo smuka tudi letos intenzivno gojila. Deljeno za naraščaj in za članstvo. Prireja se bodo smučarski izleti. Predsednik smučarskega odseka je br. Franc Dolenc ml. kot vatejli pa bodo nastopali uvežbni smučarji društva »Za teretično izobrazbo smučarjev se bodo gojila predavanja o smuku.

Obleke, plašči, krila, po zelo nizkih cenah!

Zahtevajte brezplačni, ilustrirani cenik!

»Solska kuhinja, ki posluje pod okriljem Podmladka RK na deški šoli v Škofji Loki, je zopet v živahnem obratu. Deca iz gorske šole, ki ima tudi nam dve uri daleč v mesto, dobiva vsako popoldne lipov čaj in kruh. To dobroto uživa 70 dečkov in dečlik. Kuhinjo podpirajo osrednja organizacija PRK in razni krajevni dobrotniki. Otroci so včlanjeni v PRK, ki šteje na deški šoli 167 članov.

Iz Kranja

»Občni zbor Glasbene Maticice. Ob mali udeležbi se je vršil v terek zvečer v gimnaziji občni zbor Glasbene Maticice, katerega je vodil ravnatelj g. Zirovnik. Obširno poročilo o delovanju Maticice je podala šolska upraviteljica ga. Franja Vodeb-Pucova. Društvo je prebrilo že 7 let, najbolj kritično je bilo zadnje, saj je bila blagajna prazna in mnogo dolgov. Da se krijejo vsaj vsakdanji stroški, se je začela nabiralna akcija. Od podpor bo odvisen nadaljnji obstoj prepotrebne institucije. V tem šolskem letu se je odboru posrečilo dobiti nove učne motu v oseh ravnatelja g. Fakiha in njegove soproge g. Nike. Kljub visoki učnini je število gojencev visoko. Blagajniško poročilo je podal trgovec g. Bezzjak. Ravnatelj g. Fakin je poročal, da obiskuje pouk klavirja 32. gosli pa 38 gojencev. Mladinski zbor, ki šteje 108 gojencev, bo nastopil prvič javno na rojstni dan Nj. Vel. krajja 17. t. m. v Narodnem domu. Sliko o razvoju šole pa je podal njen nadzornik prosvetni referent g. Rus. Sledili sta še kraški poročili arhivarja in gospodarja. V novi odbor so izvoljeni gg.: predsednik Zirovnik, podpredsednik ravnatelj Košnik, tajnik solski upravitelj Vodenik, blagajnik dr. Sajejic, gospodar trgovec Bezzjak, arhivar ravnatelj Fakin, odborniki profesor Korbar, namestniki: profesor Kmet, dr. Šiler, nadzornik šole prosvetni referent Rus, pregledovalci računov Vodenikova in davčni upravitelj Tajnik.

Iz Celja

»Celjski hišni posestniki se pozivajo, da razobesijo na svojih poslopijih v znak splošnega narodnega žalovanja za tragično preminilimi žrtvami črne zastave, kakor so to že storili celjska mestna občina in nekateri posamezniki.

»Poziv Sokolom! Sokol v Celju poziva članstvo, da se pomnoževilo udeležijo pogreba tragično preminlega brata Ivana Krajnc, ki bo pokopan danes popoldne. Zbirališče ob tričetrt na 15. v tolednici; mestne narodne šole. Kdor ima kroj, v kroju, ostali v civilu z znakom!

»Tečajniki sokolskega smučarskega odseka se udeležijo pogreba žrtve prometne katastrofe v Levcu polnoštevilo. Zanje je udeležba obvezna. Zbirališče ob 14.15 v mestni tolednici.

»Pevci! Danes popoldne zapojejo žrtvami avtomobilske katastrofe nagrobniče na celjskem okoliškem pokopališču. Skupna vaja bo danes popoldne ob 14. v Narodnem domu. Pevorodja Segula.

»Ljudsko vseučilišče v Celju. V ponedeljek 14. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici deške meščanske šole v Vodnikovih ulici tajnik Narodne galerije iz Ljubljane znani umetnostni kritik g. Janez Zorman o postanku muzejev in umetnostnih galerij in o naši domači umetnosti. Predavatelj bo pojasnjeval izvajanja s skloptičnimi slikami.

»Dvoje važnih zborovanj v Celju. Uedinjena zveza železničarjev Jugoslavije v Ljubljani je sklenila za nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj v hotel »Unions« (Celjski dom) železničarsko delegatsko konferenco, na kateri se bo razpravljalo o položaju železničarjev, poročalo o uspehih zadnje deputacije v Beogradu in sklepalo o ukrepih za izboljšanje položaja železničarjev. Istega dne ob 9. dopoldne pa priredi Zveza kovinskih delavcev Jugoslavije, oblastno tajništvo v Ljubljani, v gostini »Pri zelenem travniku« strokovni sestanek kovinarjev iz Celja in štok, na katerem se bo razpravljalo o redukciji delavcev in brezposelnih podporah in pripravah za volitve obratnih zaupnikov. Poročala bosta gg. Kopač in Vranjak iz Ljubljane.

»Iz celjske bolnice. Umrl so: 31 letna kuharica Antonija Grabenškova v Ljubljani pri Celju, 81 letni občinski ubožec Jurij Ropnik iz Velike Pireče in 17 letni delavec Ivan Hren od Sv. Tomaža pri Škofji vasi. — V bolnico je bil prepeljan 29 letni drvar pri škofjskem gozdarstvu v Gornjem gradu Alojzij Reiter, ki se je pri delu poškodoval na desni nogi. Po zdravniški pomoči je bil odpuščen v domačo oskrbo.</

Nova cesta od Cetinja do Budve

Kakor smo beležili, je minister za grade g. dr. Albert Kramer s sefam svojega kabineta inž. Bogoljubom Jovičevićem odpotoval na Cetinje, kjer bo jutri slavnostno izročena javnemu prometu novozgrajena cesta od Cetinja preko Obzovice do Budve. Z gradbo te lepe banovinske ceste je dosežena nova zveza Crne gore s Primorjem. Tako v prometnem kakor tudi v političnem pogledu je izredno važnosti za te kraje. Z novo cesto je na tako ugodnem terenu, po katerem vodi, dosežena posebno lepa zveza, ki nudi na ogled mnoge prirodne zanimivosti. Cesta je dobro zaščiten pred snežnimi zameti, katerim je izpostavljena cesta od Kotora na Cetinje in je Crna gora pozimi že večkrat bila dalje časa odrezana od svojega Primorja.

Nova cesta je bila zgrajena s sredstvi zetske banovine, ki se ni strasila gmotnih žrtev, da doseže ta važni in za njene interese življenjsko pomembni prometni objekt. Cesta je dolga 31.500 m, vsa gradbena dela pa so stala okrog 20 milijonov Din. Trasiranje ceste se je pričelo 15. julija letos ter je bilo pri vseh težkočah na tem težavnem terenu zaključeno že 30. oktobra, izvedeni samo še utrjevanje tal, kar se je izvršilo v zadnjem času. Nova cesta je bila torej zgrajena v petih mesecih, kar je pri gradbi cest v naši državi zaenkrat rekord.

Sherlok Holmes v miniaturi

Kranj, 10. decembra. Pred tremi tedni je bila v tukajšnji trgovini g. Kokla neki ženski ukradena večja vsota denarja v trenutku, ko je ta kupovala blago. Tatvine je bil osumljen neki možki iz Skofje Loke. Mož je zatrjeval, da je nedolžen in da sicer po okolnostih sklepa, da sta okradli dotično ženo dve Hrvatci, ki ju pozna.

Dne 25. novembra se je vršil letni sejem v Skofji Loki in osumljeni možki je videl oni ženski, kako sta se smukali med stojnicami. Naznanil ji je orožništvo, ker niso našli pri njih ničesar sumljivega, so ju zapustili. Mož se pa ni dal ugnati v kozji rog in je prišel v ponedeljek na sejem v Kranj samo zato, da bi odkril tatvice, kar se mu je tudi posrečilo. Zagledal je znanci haš v trenutku, ki je ena osumljenk hotela neki ženski ukrasti ročno torbico. Obe prijateljici sta bili takoj aretirani, vendar na orožniški postaji nista hoteli ničesar priznati. Izgovarjali sta se, da sta prvič v Kranju in da sta prišli k nekemu tukajšnjemu fotografu kupovat filmski aparat. Ljubiteljici tuje lastnine, ki sta Marija D. iz Osijeka in Eva V. iz Pakraca, je spoznalo več ljudi. Oddani sta bili sodišču.

Iz življenja na deželi

ZAGORJE. V soboto popoldne je v Sokolskem domu Miklavž obilno obdaroval sokolsko dečo in naraščaj. Vseh je bilo obdarovanih čez 200 otrok. Največ sta pripredali za darove uprava društva in Sokolo naklonjena Posojilnica. — V nedeljo 13. t. m. ob pol 20. vprizori dramski odsek Sokola Finžgarjevo »Verigo«. Ob tej priložnosti tudi Finžgarjeva proslava, na katero je povabljen avtor sam. Pridrlet Prosvetni odsek Sokola priredi več predavanj. Prvo predavanje bo v četrtek 17. t. m. ob pol 20.

RADEČE. V nedeljo 13. t. m. bo vpisovanje reflektantov za esperantisti tečaj, in to bo 13. uri v osnovni šoli v Radčah. Tečaj, za katerega vlada veliko zanimanje, vodi g. Bobek iz Celja. Upamo, da bo uspel s prav dobrim uspehom.

STARA CERKEV PRI KOČEVJU. Sokolska četa je imela 8. t. m. akademijo v proslavo 1. decembra, ki je za naše razmere dobro uspeha. Najlejša hvala vsem bratom in sestram ribniškega Sokola, ki so s svojimi lepimi točkami pripomogli k uspehu prireditve.

Sport

Hašk : Ilirija

V nedeljo 13. decembra ob 14.15 na igrišču Ilirije

Po dolgem času se nam v nedeljo zopet obeta zanimiva nogometna tekma. Saj že tri mesece nismo imeli v gostih novega moštva, kajti klubi so bili okupirani samo z domačimi prvenstvenimi in pokalnimi tekmami, v kolikor so pa bili terminski prosti, so se igrali prijateljske. Zato pomeni gostovanje zagrebskega Haška prijetno izpremembo.

Zagreščani, ki igrajo izvrstni tehničen nogomet, z modernimi nizkimi pasi po tleh, so bili v Ljubljani vedno priljubljeni gosti, in to največ zaradi lepe in pa tudi fair igre. Letos je Hašk odigral celo vrsto najtežjih tekem, zlasti v državnem prvenstvu z odličnimi rezultati. Tako je običajno porazil oba naša vodilna kluba v Zagrebu, Concordiji je natresel sedem golov v mrežo, dočim jih je sam prejel tri, itd.

Ilirija upa, da bo to pot uspešneje nastopila proti Hašku in da bo oba težka poraza popravila. Nastopila bo v najmočnejši postavi z vratarjem Jakševićem na čelu in Sveticem v napadu. Pričakovati je zanimivega boja, ker tudi Hašk nastopi s svojo kompletno prvo garnituro. Tekma se bo vršila ob 14.15 na igrišču SK Ilirije

Službeno iz LNP

(Iz seje p. o. dne 9. decembra 1931.) Navzoči gg.: Stanko, Novak, Berdajs, Zupanc, Grošelj, Petrič, Šetina.

Preložena prvenstvena tekma SK Svoboda II : ZSK Hermes se določi na igrišču ASK Primorje v nedeljo 13. decembra ob 10. uri dopoldne. Službujoči odbornik gospod Kovač. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Nastop službe pol ure pred pričetkom tekme.

Protest SK Mure, Murska Sobota proti odigranju prvenstvene tekme SK Mura : ISSK Maribor II dne 6. septembra t. l. se na predlog Zbora nogometnih sodnikov JNS, sekcija Ljubljana, ker ni podan zadosten razlog, odkloni.

Naknadno se odobri prijateljska tekma SK Disk, Domžale : SK Domžale dne 6. decembra v Domžalah.

Sodniško poročilo o tekmi ISSK Maribor : SK Zeleničar, odigrani 29. novembra v Mariboru, se odstopi SZNS v Ljubljani v nadaljnje postopanje.

Obvešča se gg. odbornike, da se bodo seje poslovnega odbora vršile do nadaljnjega po potrebi, kar se bo vedno pravočasno objavilo v časopisu. — Tajnik II

Službeno iz Odbora za delegiranje sodnikov. Delegirajo se za tekme v nedeljo 13. t. m. v Ljubljani: igrišče ASK Primorje ob 10. SK Svoboda II : ZSK Hermes g. Vidic, igrišče SK Ilirija popoldne Hašk : Ilirija g. Deržaj.

Smučarska žola našega mednarodnega tekmovalca g. inž. J. Janša. V Planici v smučarskem domu »Ilirija« bo vodil olimpijec g. inž. J. Janša eno- in dvotedenske smučarske tečaje po najmodernejši metodi. Praktični in teoretični pouk o vsem, kar je smučarju potrebno znati. Alpska

GOSPODARSTVO

Znatno poslabšanje zaposlenosti zaradi demarne krize

V razvoju svetovne gospodarske depresije so se v prvi polovici tek. leta že pojavljali nekateri znaki, ki so napovedovali prakolet na bolje, ali pa vsaj umirjenje. Ko pa je junija prišlo do znatnih odpovedi kreditov v Nemčiji in potem v drugih državah, so bile vse te nade pokopane. Nezaupanje se je pričelo naglo širiti in kmalu se je iznanena kriza razlegnila na vso Evropo in tudi na ves ostali svet. Po padcu angleške funta in nordijskih valut, so države pri čele v naglici med seboj tekmovali v protekcionističnih ukrepih za ovrnanje uvoza. Položaj je danes tak, da je izmenjava dobrin med državami silno otežkočena, v gotovih primerih pa povsem onemogočena.

Splošna finančna kriza je v zvezi s silnimi ovirami v mednarodni trgovini povzročila novo hudo postritev gospodarske krize, ki se tudi pri nas kaže v naglem nazadovanju zaposlenosti. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je pravkar izdal svoj mesetni izkaz o gibanju članstva, iz katerega posnemamo, da je povprečno število članstva od oktobra na november ponovno padlo za 4779 na 87.795. V primeri z lanskim novembrom je letos povprečno število članstva manjše za 10.196, v primeri s predlanskim novembrom pa za skoro 11 tisoč. Naglo poslabšanje zaposlenosti je razvidno iz naslednje primerjave povprečnega članstva v posameznih mesecih:

	1930.	1931.	
april	96.854	90.775	— 6.079
maj	101.744	96.628	— 5.116
junij	108.214	98.981	— 4.883
julij	102.275	97.645	— 4.630
avgust	102.269	98.750	— 3.519
september	101.663	96.884	— 4.779
oktober	99.516	92.574	— 6.942
november	97.991	87.795	— 10.196

Zaradi sezonskih vplivov se zaposlenost pri nas sicer vsako jesen zmanjša, toda letos je nazadovanje članstva znatno večje nego lani ali druga leta; ta sezonski vpliv pa ne igra nikake vloge pri številkah, ki nam kažejo, za koliko je letos povprečno število članstva manjše nego lani. Od aprila do avgusta se je padec članstva nasproti odgovarjajočemu mesecu pret leta zmanjšal od 6079 na 3510 (sredi avgusta je število članov zaostajalo za članstvom na isti dan pret. leta samo še za 2794). V zadnjih treh mesecih pa se je položaj naglo poslabšal in tako je v novemburu povprečno število članstva zaostalo za lanskim letom že za 10.196 (1. decembra celo 11.023).

Zanesljivi podatki o brezposelnosti v dravski banovini niso znani. Iz gornjih števil je samo razvidno, da je sedaj samo v podjetjih, ki niso rudarska in ne topilniška, za 11.000 delavcev manj zaposlenih, kakor lani. Če bi upoštevali še delavstvo, ki je zavarovano pri bratovskih skladnicah, tedaj bi gotovo dobili dvojno število.

Skupna dnevna zavarovana mezda članov OUZD je bila v novemburu za 348.000 Din manjša nego lani v novemburu in je znašala 2.205.000 Din. Povprečna dnevna zavarovana mezda pa je padla nasproti lanskemu letu od 26,66 na 25,90 Din. Za postritev gospodarske krize je tud; značilno, da se v večji meri odpuščajo možki delavci nego ženske.

Dočim odpadeta na vsako zavarovano žensko dva zavarovana možka, pride sedaj na eno odpuščeno žensko šest odpuščenih možkih delavcev, kajti povprečno število članstva je v primeri z lanskim novembrom padlo pri možkih članih za 8800 na 57.434, pri ženskih pa le za 1396 na 30.361.

Izguba Francoske banke zaradi padca funta. Zaradi ponovnega padca funta se je izguba Francoske banke pri najožbah v funtih še povečala. Pred stabilizacijo francoskega franka je imela Francoska banka v deviznem portfelju 140 milijonov funtov, kar odgovarja 17,3 milijarde frankov. Znatno del teh naložb v funtih pa je Francoska banka do letošnjega septembra zamenjala za zlato, vendar ima še 60 milijonov funtov, kar odgovarja po pariteti 7400 milijonov frankov. Francoska banka ima v svoji bilanci te funte vnešene po pariteti, čeprav je funt padel za eno tretjino svoje vrednosti. Francoska banka je zaradi tega padca izgubila preko 2400 milijonov frankov (5,3 milijarde Din). To izgubo bo sedaj krija država. Francoska vlada je že predložila parlamentu v odobritev pogodbo, ki je jo sklenila s Francosko banko zaradi kritja te izgube. Banka bo za kritje te izgube dobila državni zakladni bon, ki bo zapadel 31. decembra 1945, in ga bo pozneje mogoče zamenjati za običajne bone avtonomne amortizacijske blagajne. Višni obveznosti države po tem zakladnem bonu se bo vsako leto dvakrat revidirala, in sicer po vsakokratni višini izgube (glede na tečaj funta), definitivno pa bo znesek določen, ko bo zopet ustvarjena možnost zamenjave funtov za zlato. Amortizacija dolga se bo izvršila v obrokih istočasno z amortizacijo odškodnine za izgube, ki jo je Francoska banka utrpela z vojnim posojilom Rusiji.

Nazadovanje izseljevanja. Po statistiki izseljenskega komisarijata v Zagrebu se je v 3. letošnjem četrtletju izselilo iz naše države v prekomorske države 1262 ljudi (lani v 3. četrtletju 3210) in v evropske države 1859 ljudi (lani 5456). Vsega se je torej izselilo 3121 ljudi nasproti 8666 v istem četrtletju preteklega leta. Vrnilo pa se je v domovino v letošnjem 3. četrtletju 2147 ljudi nasproti 2100 v lanskem tretjem četrtletju.

Elektrifikacija dela savske banovine za 160 milijonov Din. Ni. VI. kralji je na predlog trgovskega ministra predložil zakon s katerim se podjačuje Upravni rudnikom in topilnicam (URITAD) v Zagrebu iz-

švicarska in tirolska (arlberska) tehnika. Podrobnosti objavimo.

ASK Primorje (centralni odbor). Nadaljevanje obnove zborna bo nepreključno v četrtek 17. t. m. ob 19.30 v hotelu Miklič.

SK Svoboda (Ljubljana). V petek ob 19. članski sestanek prvega moštva in rezerve. Vso opremo je treba brezopojno prinesiti seboj.

TSK Slovan 13. t. m. ob 20. redna odbovna seja v lovski sobi gostinice »Sokole«.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Dre vi ob 20. pri Zvezdi strogo obvezen sestanek vseh igralcev.

NSK Sparta. Dre vi ob 20.30 sestanek vsega članstva v kavarni Vospernik, Sv. Jakoba trg.

ključna koncesija za elektrifikacijo severnozadnega dela savske banovine. Družba bo zgradila za svojem premostovanju v Pojani srez Zlatar, električno centralo in daljnovidno visoke napetosti na delnem področju savske banovine. To področje mejl na zapadu na mejo dravske banovine (Sotla) na jugu na železniško progo Brežice Podšused odtod teče meja preko sedla Za krebšne gore, Duzog sela. Kržiča Čazme na Čakovce in Prelog in ob meji srezov Lutberg, Novi Marof in Krapina. Na tem področju bo imela ta družba izključno pravico napeljave daljnovidov za električne energije visoke napetosti. Ta pravica bo trajala pet let. V prvih dveh letih mora družba zgraditi električno centralo z najmanj 6000 kilovolt-amperejev in najmanj 100 km daljnovidov visoke napetosti. Do poteka petletne dobe mora družba zgraditi najmanj 300 km daljnovidov in in vestirati najmanj 130 milijonov Din. Po seje za prodajo električne energije bo predpisal minister za zgradbe Družba sme razlastiti potrebna zemljišča in prostore za transformatorske postaje in svoje daljnovidne Postaviti mora v svojih premogovnikih naprave za destilacijo premoga, za katere mora investirati najmanj 30 milijonov Din. Če družba krši pogodbo, zaparjena kavejta v znesku 3 milijonov Din. Po petih letih sme družba obratovati dalje na tem ozemlju kot navadno obrtno podjetje

— Potrđila o dobavni sposobnosti za državne licitacije. Tvrđke, ki se udeležujejo ofertnih licitacij za državne in samoupravne dobave, se opozarjajo na to, da je po razpisu (D. R. br. 195.100) oddeleka za državno računovodstvo in proračun v Beogradu od 16. novembra 1929 zbornicam sicer dovoljeno izdati potrđila z večjavnostjo za dobo treh mesecev, da pa ministristvo za vojsko in mornarico zahteva, da se na licitacijah, vršehih se pri vojaških oblasteh, predloži potrđilo o dobavni sposobnosti, iz katerega mora biti med drugim razvidno, da se tvrđka bavi stalno s posli, ki so predmet licitacije in to baš glede predmetov, ki so v konkretnem primeru predmet licitacije, t. j., da mora biti navedeno v potrđilu dotično blago, ki ga želi tvrđka ponuditi na dotični licitaciji. Iz tega sledi, da se permanentna potrđila z večjavnostjo za dobo 3 mesecev pri vojaških upravah ne priznavajo.

— Taksa na zastavnice. Davčni oddelek finančnega ministristva je poslal finančnim direktorjem to-le okrožnico: Po odredbah čl. 19. taksnega zakona je vsaka pogodba o podaljšanju pogodbe nova pogodba, ki jo je treba nanovo taksirati. Zato je podaljšanje roka zastavnice nova pogodba o posojilu na podlagi teh zastavnice in je zato treba plačati za ta novi pravni posej, ki je podan s podaljšanjem roka v zastavnici, novo takso. Davčni oddelek finančnega ministristva je pozval vse finančne direktorje, naj o tem posredujejo obveste vse zavode in banke, ki se pečajjo z lombardnimi posojili in druga podrejena oblastva.

— Nabava vojaških odev iz domače volne. Propaganda za porabo domačih sirovin je našla odziv pri vojaški upravi. Uprava artiljerijsko-tehničnega zavoda v Kragujevcu je nedavno razpisala licitacijo za dobavo 22.000 odev (kocov) pri čemer pa je stavljen pogoj, da morajo biti to odeje izdelane iz 60 odst. domače volne in 40 odst. umetne volne.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 200 kub. metrov vodnega peska. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 20 m jeklenegega traku. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 28. t. m. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave ladijskega poda in jelovih desk in pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave 150 konopolov; 29. t. m. pa pri upravi državnih monopolv, ekonomski oddelek v Beogradu glede dobave 15.000 m platna »amerikane«. — (Predmetni oglasji so na vpogled v Zborici za TOL.)

— Tečajna vrednost efektov na newyorški borzi je v dveh letih padla za 58 milijard dolarjev. Tajništvo newyorške borze objavila novo statistiko tečajne vrednosti vseh efektov, ki kotirajo na tej borzi. Ta tečajna vrednost je znašala pred 2 letoma 89,7, sedaj pa znaša le še 31,1 milijarde dolarjev, tako da so imetniki teh efektov v dveh letih izgubili 58,6 milijarde dolarjev. V teh številkah se zrcali ogromen padec tečajev vrednostnih papirjev v Ameriki.

— Pet milijonov brezposelnih delavcev v Nemčiji. Tudi v drugi polovici novembra se je brezposelnost v Nemčiji ponovno povečala in je bilo ob koncu meseca vsega 5 milijonov 57.000 brezposelnih, to je za 434.000 več nego ob koncu oktobra in za 1.295.000 več nego lani v oktobru. — Po vesteh z Dunaja, je bilo v Avstriji ob koncu novembra 400.000 brezposelnih delavcev, v prvi tretjini t. m. pa se je to število povečalo še za nadaljnjih 15.000.

Borze

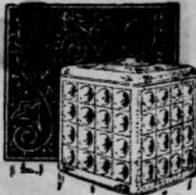
10. decembra.

Na ljubljanski borzi se je danes deviza Trst ponovno okrepila od zadnjega padca. Prav tako so se nekoliko učvrstile devize London, New York in Pariz. Le Amsterdam je za malenkost popustil.

Na zagrebskem efektuem tržišču je vojna škoda ponovno za malenkost nazadovala. Zaključena je bila za kaso po 258 in za december po 262 (v Beogradu notira precej višje). V dolarskih papirjih ni bilo prometa pri slabšem zanimanju. Zaključki pa so

Vsaka gospodinja je navdušena

od prav tako koristne kakor tudi lepe, umetniško izdelane doze, katere vsebina, ¼ kg najfinejše, neškodljive kave Hag, Vam daje še užitek in zdravje. Privoščite sebi kakor tudi svojim sorodnikom in znancom to veselje. Vsaka dobra trgovina z živili ima naprodaj

Cena Din 36.—

darilno dozo kave Hag.

bili zabeleženi v 0/0 begluških obveznicah po 41 — 42.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2276.94 — 2283.78, Bruselj 784.96 — 787.32, Curih 1097.85 do 1101.15, London 181.51 — 189.01, New York 5623.67 — 5640.67, Pariz 221.24 — 221.90, Praga 167.42 — 167.92, Trst 287.54 — 293.54.

Zagreb. Amsterdam 2276.94 — 2283.78, Bruselj 784.96 — 787.32, London 181.51 do 189.01, Milan 287.54 — 293.54, New York kabej 5645.67 — 5662.67, New York ček 5623.67 do 5640.67, Pariz 221.24 — 221.90, Praga 167.42 — 167.92, Curih 1097.85 — 1101.15.

Curih. Beograd 9.06, Pariz 20.155, London 17. New York 514.12, Bruselj 71.50, Milan 26.45, Madrid 42.50, Amsterdam 207.30, Berlin 121.25, Stockholm 93.50, Oslo 93, København 94, Sofija 3.72, Praga 15.22, Varšava 57.60, Bukarešta 3.05.

Elekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 258 — 262, za december 260 — 262, 7/0 investicijsko 65 bl., 4/0 agrarne 30 — 32, 6/0 begluške 41.50 — 42, 7/0 Blair 50 — 51.75, 8/0 Blair 64 bl.

Beograd. Vojna škoda 264 zaklj., 7/0 investicijsko 62.50 — 64, 4/0 agrarne 33 bl., 6/0 begluške 43.25, 43, 42, 43 zaklj., 8/0 Blair 59 zaklj., 7/0 Blair 51.50, 50.50 zaklj., Narodna banka 4925 — 5050.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (10. t. m.). Tendencja za les slaba. Zaključkov ni bilo. — Položaj na slovenskem lesnem trgu je z malimi izjemami nespremenjen slab. Računati je, da bo tako ostalo še ves december ne glede na posledice denarnih težkoč. V jelovini je opažati zanimanje za lepo izvožno blago namenjeno za Orijent, medtem ko Italija kljub izčrpanim zalogam ne kaže nikakega interesa za melak les, razen za smrekove deske (L. II.). V tramih je povpraševanje iz Sicilije (samo 3-3 do 5-6 milimetrov), do zaključkov pa skoro ne pride ker je cena fco Sušak limitirana zelo nizko in se vrhu tega zahteva letošnja produkcija, ki je zelo majhna. V bukovini se išče obrobjeno naravno in parjeno blago. Cena bukovim deskam je nadalje popustila. Glede bukovih pragov interesi ne pristajajo na cene prodajalcev in se zdi, da bo tudi tu potrebno cene znižati.

ZITO

+ Chicago, 10. decembra. Pšenica: za december 52, za mare 52.625, za maj 54.375, za julij 52.50; koruza: za december 34.75, za mare 37.875, za maj 39.75, za julij 41.25; ri: za maj 42.25, za julij 42.125; oves: za december 23.625, za maj 25.25, za julij 23.625.

+ Winnipeg, 15. decembra. Pšenica: za december 57.50, za maj 61.375, za julij 62.

+ Novosadska blagovna borza (10. t. m.). Tendencja nespremenjena. Promet: 29 vag. Pšenica: dolnjebaška, 79 kg 255 zaklj., dolnjebaška, 78 kg 245 zaključek. — Oves: baški, srem, in slavon. 125—130. Ječmen: baški, 64 kg 122.50 — 127.50; baški, srenski, pomladni, 67/68 kg 160 — 170. Koruza: baška nova, s kakovostno garancijo 60 do 62.50; banaska nova z garancijo 60 — 62; sremaska nova z garancijo 62 — 64; baška mare - maj 80 — 82.50; baška sušena 75 do 78, mare - maj 80 — 82.50; baška sušena 75 do 78, sremaska sušena 70 — 72; banaska sušena 70 — 72; sremaska okol. Sid, sušena 70 do 71. Moka: baška in banaska postaja »Ogg« in »Ugg« 360—380, »s« 340—360, »s«

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20

Petek, 11.: Prilije in prvo nadstropje. B. Sobota, 12.: Dve nevesti. A.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Petek, 11.: Zaprtlo. Sobota, 12.: Maskota. Na korist Udrženja gledaliških igralcev. Izven.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Petek, 11.: Zaprtlo. Sobota, 12.: Ptičar. B. Nedelja, 13. ob 15.: Zemlja smehljaja. — Ob 20.: Zenitev. Premijera.

Odpovedano. Za danes prvotno napovedana predstava »Cvrček za pečjo« se mora zaradi tehničnih ovir odpovedati. Namesto nje je »Prilije in prvo nadstropje«.

S tužnim srcem naznanjamo vest, da nas je naš dobi soprog in oče, gospod .

MELHIJOR DOLINAR

GOSTILNICAR IN POSESTNIK

danes ob 13.30 po kratki mučni boleznii za vedno zapustil.

Pogreb bo v soboto 12. t. m. ob 15. uri.

Laško, dne 10. decembra 1931.

KATI DOLINAR, soproga; DANICA in KRISTA, hčerki.

Zahvala

Za premnogo dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli povodom prerane izgube našega nad vse ljubljenege soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta in vsaka, gospoda

Jožeta Strleta

trgovca in posestnika

kakor tudi za poklonjene krasne vence in cvetje se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni čč. duhovščini, čč. sestram usmiljenkam ter končno vsem prijateljem in znancom, ki so blagega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1931.

Globoko žalujoči ostali.

Iz življenja in sveta

Mozartova proslava na Dunaju

140. obletnico Mozartove smrti so proslavili na Dunaju z javno proslavo. Pred Stefanovo cerkvijo je imel spominski govor sam zvezni predsednik Miklas. (Sprejaj od desne proti levi: kardinal Piffel, vnajni minister dr. Schober in minister Innitzer)

Vulkani in potresi

Najhujši potresi niso ognjeniškega izvora — Moderna tehnika izkorišča tudi vulkane

Vulkani so mesta, skozi katera lahko izstopa magma, tekoče žareča spodnja plast zemeljske skorje, na površino. Potresi so spremembe v zemeljski skorji, ki nastajajo v splošnem zaradi udorov v zemeljskih plasteh, premikanj itd. Vulkanski potresi so večinoma potresi manjšega obsega.

Podmorski potresi so malokdaj ognjeniškega izvora, zlasti takšni, ki povzročajo velike spremembe morskega dna. Tako je veliki japonski potres 1923. dvignil celih 700 kv. km morskega dna južozapadno od Jokohame. Največji dvig je znašal 318 m, na nekih mestih pa se je dno pognilo za 720 m. Poplavni val, ki se je razlil takrat čez obrežja in je zahteval deset tisoče človeških življenj, je bil visok 7 m.

Delo podmorskih ognjenikov v splošnem ni tako strašno, vendar so ognjeniška mesta v morjih, ki so na zelo slabem glasu. Spomniti se moramo samo na grozovite posledice izbruhov ognjenika Krakatava. V skupini Kikladov v Egejskem morju je skupnica Santorinskih otokov, ki predstavljajo ostanke ognjeniškega žrela. To žrelo se je potopilo v predzgodovinski dobi, a ni ugasnilo, temveč je začelo delovati nekako 200 let pred našim štetjem. Odtlej so se izbruhovi ponavljali vsakih sto let, mase izbljuvane lave so ustvarjale nove otoke in vsak, ki je prisostvoval kakšnemu takšnemu izbruhu, opisuje nje-

gov strahotni vtis kot nepozaben. Ob izbruhu 1925 so se eksplozije ponavljale v presledkih po dve, tri minute. Oblaki pare so švigali s strašnim hrupom stotine metrov visoko, še višje so leteli kosi žarečih kamnov, a nad vsem je kraljevala do višine 1500 m ogromna pinijska dima.

Voda ima tudi pri celinskih vulkanih svojo posebno, često usodno vlogo. Voda, ki se nabira v obliki jezer v žrelih počiva-jočih ognjenikov zavira nenadne izbruhe in povzroča tako vse večje razjedejanje, nego če je žrelo »suho«. Holanci to dobro vedo, zato so jezero v žrelu zloglasnega Keleota na Javi izsušili s kompliciranim sistemom rovov.

Tudi napram potresom ni človek čisto brez moči, čeprav takšnih naravnih katastrof gotovo ne bo mogel nikoli preprečiti. Zadnji veliki potres na Japonskem, ki je podrl sto tisoče hiš n. pr. ni mogel zrušiti po računih geologov ter inženjerjev zgrajenih mostov in modernih jeklenih stavb v Tokiu.

Ze dolgo skuša človek izkoristiti ogromne energije, ki tičijo v uničujočih silah ognjenikov. Tako gojijo kmetje na otoku Ischiji že stoletja paradiznike v vulkanskih toplih virih. Italijanski knez Ginori-Conti pa je blizu Firence uporabil vulkansko ozemlje za zgradbo velike elektrarne. Rovi, ki jih je v to svrhu izkopal v zemljo, mu dovajajo 190 stopinj vročo paro s pritiskom 14 atmosfer. Pri Castelnuovu daje podobna naprava 12.000 kilovatov. Tudi Holanci gradijo na Javi elektrarne na vulkanski pogon. V Kavi Kamodžangu so s 128 m globokim rovom dosegli parni izvir s pritiskom 6 atmosfer.

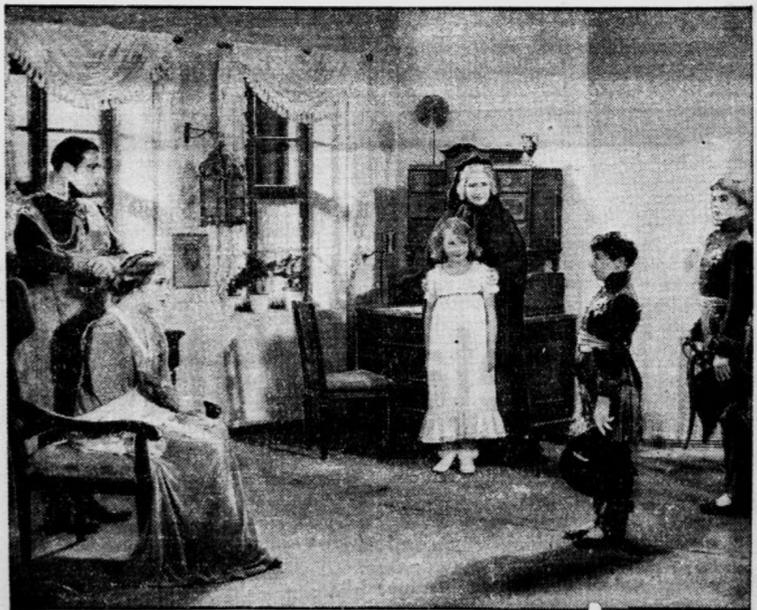
Dediščina filmske dive

V newyorški bolnici na zastrupljenju umrla filmska zvezdnica Lya de Putti je zapustila, kakor je dognala preiskava njene imetje, samo 3000 dolarjev. Denar bodo izplačali dvema v Budimpešti živečima sestrama pokojne umetnice.

Živčni šok goslača Burmestra

Pred nekaj dnevi bi bil moral v Berlinu nastopiti slavni violinski virtuos Willy Burmester, eden najbolj dovršenih goslačev sedanosti. Na programu je stalo, da bo sviral z orkestrom berlinske filharmonije. V zadnjem trenutku pa so morali koncert odpovedati, ker trpi Burmester že delj časa na sklepnem revmatizmu in si je vrhu tega pretresel živce. Njegovi prijatelji in znanci upajo, da bo mojster navzlic svojim 63 letom preživel sedanjo krizo, zaradi katere se je dal prepeljati v neki sanatorij.

Življenje kraljice Luize v zvočnem filmu

Kraljica Luiza (Henny Porten) in Friderik Viljem III. (Gustav Gründgens) na gradu Paretz. Desno spredaj princ Viljem, ki se predstavlja svojim staršem kot najmlajši gardni poročnik. V kratkem bodo proizvajali v Berlinu zvočni trak, v katerem je našla Henny Porten dolgo zaželeno priliko predstavljati eno najbolj tragičnih ženskih usod v svetovni zgodovini

Važno odkritje

Ze iz pradavnih časov je znana kostna bolezen, ki napade največ otroke v prvih letih — rahitis. Pojavlja se povsod, kjer manjka otroku prave hrane in sonca. Zato jo najdemo tako v revni bajti kakor v bogatih hišah. Ze egiptске mumije kažejo znake rahitide, znamenje, da se svet le prav počasi vrti.

Pred davnimi stoletji so že našli zdravilo zoper to bolezen v tako zvanem ribjem olju. Moderna znanost se pa ni zadovoljila le z zdravilnim učinkom, temveč je hotela vedeti tudi vzrok, odkod ta zdravilni učinek ribjega olja. Zdaj se je posrečilo neumornemu učenjaku prof. dr. Windausu, ki je 1926 odkril ergosterin in si zaslužil s tem odkritjem Nobelovo nagrado, odkriti še zadnjo skrivnost ribjega olja. O tem poročila pravkar izšla številka ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«.

Novi predsednik reprezentantske zbornice

Demokratski poslanec John Garner, ki ga je 72. kongres izvolil za predsednika reprezentantske zbornice. Prvič po 12 letih so dobili demokrati 219 glasov proti 214 republikanskim in enemu farmerskemu glasu večino v parlamentu

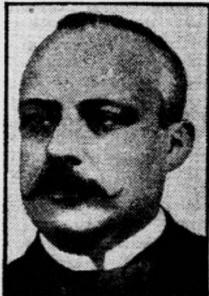
Nobelovi nagrajenci v Stockholmu

Trije letošnji nemški nagrajenci iz Nobelove ustanove Warburg, Bergius in Bosch so že dni prispeli v Stockholmu. Prof. Bosch je prišel v spremstvu žene in hčere. Prof. Bergius pa samo s svojo ženo. Vsi stockholmski listi so takoj intervjuvali učenjake, katerim so stali tudi vprašanje o sedanjem političnem položaju v Nemčiji. Značilno je, da ni hotel nihče med njimi dati zadevne izjave švedskemu tisku. Samo profesor Warburg, ki je naglasil mednarodno odvisnost znanosti in poudaril izgube, ki jih je utrpela znanost med svetovno vojno, je drastično pripomnil: »Naši najhujši sovražniki so politiki in če bi me kdo vprašal, kateri so najboljše pogoji za splošno gospodarstvo, bi jim rekel: Obesite politike!«

Dr. Bergius je v svojem razgovoru, ki ga je imel z novinarji, pojasnil svoj postopek za pridobivanje bencina in špirta iz lesa ter poudaril možnosti, ki se v tem pogledu nudijo Švedski.

Kakor poročajo stockholmski dnevniki, bo imel samo prof. Warburg v Nobelovih pravilih predpisano predavanje v Stockholmu, dočim bosta nagrajenca iz kemične stroke zadostila tej dolžnosti pozneje. (Pravkar izšla številka tedenske revije »Življenje in svet« probuje zanimive podatke o Bergiusu in Boschu).

Smrt italijanskega državnika

Prof. Antonio Salandra, bivši italijanski ministrski predsednik (1914 — 1916), o čigar smrti smo poročali včeraj med brzojavkami, je prevzel odgovornost za vstop Italije v svetovno vojno. Bil je vodja konservativcev, po fašističnem prevratu pa se je pridružil Mussolinijevi politiki

Nova botgarska železnica

Iz Sofije poročajo, da so 8. decembra otvorili v navzočnosti kralja Borisa in kraljice Ivane promet na novozgrajeni železniški progi Sofija-Makočevo, ki predstavlja del projektirane železniške proge od Sofije do Črnega morja. Kralj je imel ob otvoritvi nagovor ter je poudarjal gospodarski pomen proge, ki se je mogla zgraditi navzlic težkim gospodarskim razmeram s podporo vsega bolgarskega prebivalstva.

Nepismeni senatorji

»Agenzia d'Italia« poroča, da je kasijsko sodišče dvema nepismenima senatorjema dalo na razpolago tri mesece časa, da se naučita čitati in pisati. Pri skušnjah pa sta oba padla, nakar so njuno izvolitev razveljavili.

Nenavadno usmiljenje

Pri nedavni dražbi konj iz hlevov španskega kralja Alfonza XIII. so pokupili živali večinoma španski plemiči, ki so nato dali konje usmrtiti. Pravijo, da so aristokrati storili to zato, ker niso hoteli dopustiti, da bi nekdanje kraljeve konje porabljale druge osebe.

Pariz — središče lokalizmov

V Parizu živi več tisoč Auvergnatov, domačinov iz sred. francoske dežele Auvergne, ki tudi daleč od svojega doma ne pozabijo, da tvorijo poseben rod v francoskem narodu. s svojo nošo, svojimi šegami, svojo pesmijo in plesom in seveda tudi svojo nacionalno jedjo (sem spadajo purani, pripravljene s kostanji). Pariški Auvergnati so organizirani do malega vsi v svoji »auvergnatski ligje, ki prireja vsako leto ob tem času velik banket v domačem slogu, na katerem si med drugim volijo svojo

»kraljico«. Na letošnjem banketu sta bila navzoča med drugimi odličnimi gosti tudi ministrski predsednik Laval in kardinal Verdier, ki nam ju kaže s'ika sredi dražestnih auvergnatskih deklet in krepkih auvergnatskih fantov. Udeležencev je bilo v ostalem toliko, da niso utegnili prešteti niti vseh glasov, ki so bili oddani pri volitvi »kraljice« in njenih častnih dam, pa so proglasitev izida glasovanja morali preložiti na poznejši dan.

Civilni zakon na Poljskem

Kakor smo že poročali, namerava uvesti Poljska, ki velja za strogo katoliško državo, civilni zakon. Namen te reforme je čisto enostaven: z njim hočejo poljski državniki izenačiti zakonodajo. Nova Poljska je namreč prevzela tri zadevne sisteme: na ozemlju bivše Nemčije nemški sistem, na ozemlju bivše Avstrije avstrijski meščanski zakon, na ozemlju stare kongresne Poljske pa francoski Code civil.

Civilni zakon, ki so ga poljski juristi doobra proučili, naj postane obligatoričen, to se pravi, da bo državno priznan. Zanimno in nevestam pa bo na pristoje, da se po poročni ceremoniji v občinskem uradu dajo poročiti tudi v cerkvi. Načrt novega bračnega zakona predvideva znatne olajšave za ločitev in razvedbo zakonskega življenja. Zakon bo lahko razveden, če bosta živela zakonca tri leta narazen. Pogoj pa je, da morata biti zakonska tovariša stara vsak 25 let. Otrok v takšnem zakonu ne sme biti. Ločitev bo mogoča iz več vzrokov. Na primer če eden zakonec zapusti hišo drugega, če postane fizično nesposoben za zakon, če je zakonec pijanec ali če je zapadel mamilom, pa tudi zaradi razlajen in slednjič tudi če eden izmed zakoncev menja vero. Zakonski osnutek ima seveda poleg mnogih zagovornikov tudi mnogo nasprotnikov.

Londenci proti Tauberju

Znanj dunajski operetni tenorist Tauber je središče skandalne afere v Londonu, ki ga bo menda popolnoma onemogočila na angleškem odru. Za prejšnjo nedeljo popoldne je bil napovedan velik koncert v Albertalu. Tauber, ki ga poznajo ljudje iz operete »Dezela smehljaja«, je s svojo privlačnostjo privabil na koncert kakšnih 10.000 oseb. Prireditelj je bila napovedana za 15. uro, a 10 minut po tem času Tauberja še vedno ni bilo v koncertni dvorani. Poslušalci so postali nestrpni.

Slednjič je stopil na oder impresarij ter naznanil občinstvu, da je pevec zaradi vnetja glasnice indisponiran. Iz avditorija so nato planili siloviti izbruh ogorčenja proti Tauberju: »Nesramnost, bedarija, predrznost!« Splošni hrup se je poleg šele, ko se je zaslusal iz občinstva glas opominjalca, ki je zapel »Kupujte angleško izdelke!« Incident se je končal s tem, da so poslušalci pri blagajnah vrnili vstopnino.

Moratorij za alimente

Kakor poročajo z Dunaja, so v društvu »Justitia« združeni možje soglasno sklenili delovati na to, da se doseže posebno leto odgoditve plačil za alimente. To leto naj bi bilo 1932, v katerem naj bi se odložila vsa plačevanja vzdrževalnim.

Nogometna senzacija

Največji dogodek v letošnji nogometni sezoni je bil spopad španskega moštva z angleško enajstorico na igrišču »Arsenal«. Slika kaže špansko moštvo po prihodu na Angleško (Zamora X). Rezultat tekme v sportni rubriki

Zanimiva ostavka

Giovanni Giurati, glavni tajnik fašistične stranke, ki je šele lani prevzel svoje važno mesto, je podal ostavko na svojo funkcijo. Mussolini je ostavko takoj sprejel

Clemenceaujevo stanovanje — muzej

Stanovanje Georgesa Clemenceaua spreminjajo pravkar v muzej, ki bo vedno dostopen občinstvu. Vsi stanovanjski prostori, kjer je živel veliki pokojnik, so ostali takšni, kakor so bili ob njegovi smrti. V državnikovi delovni sobi stoji še vedno pisalna miza v obliki podkve in na njej ležijo gosja peresa ter posoda s sipo, ki je v prejšnji dobi nadomeščala pivnik. Ta si pa je morala biti vedno iz Vendeje. Na nočni omari poleg postelje pa leži »Zgodovina papežev«, ki je odprta na strani, katero je prečital državnik »adajo pred smrtjo.

Grobnica za faraone

Kakor poročajo iz Kaire, ne bodo faraoni več počivali v muzejih, ampak jim nameravajo zgraditi velik mavzolej v slogu egiptskega Pantheona. Gre namreč za velik spomenik Zaglulu paši, za katerega je parlament že odobril potrebni kredit. Toda Zaglulova vdova je protestirala proti temu, da bi njena moža položili poleg faraonov in zato se bo zgodilo, da bo ostal mavzolej rezerviran samo za faraone.

Iz uredniškega koša

Jezero. V nekem tučnejšem listu je našla sledeča vest: »Danes popoldne je umrl po kratki boleznii do 60letni, zvesti sluga N. N. v 64. letu starosti. Pogreb se je izvršil danes predpoldne.«

Vsaki dan ena

»Vrni se rajši, škoda novega dežnika!«

C. Schmidt:

32

Mesto mrtvih v Jukatano

Roman

Hluni je pravkar prihajal k meni. »Beli prijatelj bedi.« je rekel z zadovoljnim glasom; »torej je do nadaljnega rešen. Več ko trikrat se napad ne ponovi. Dajte mu, da mirno vstane, kmalu se bo opomogel.«

Bolezen, ki me je bila tako nenadoma napadla, je bila kaj čudna. Mrzlica je bila prišla tako nepričakovano kakor snočnja nevihta in prav tako naglo je bila izginila. Že čez pol ure sem se čutil spet tako svežega, kakor da nisem bil nikoli bolan. In vendar sem pozneje zvedel, da se jih izmed sto slučajev te boleznici petdeset konča ob tretjem napadu s smrtjo.

Kamil je držal mojo roko v svoji. »Stefan, vse noči in vse dni sem v svoji strašni ječi tamle v piramidi prosil Boga, naj bi se Viola spomnila tebe, zakaj vedel sem, da bi prišel; in samo ti si me mogel rešiti. Vsemogočni me je uslišal.«

Branil sem se njegove zahvale. Radost nad tem, da sem bil spet našel prijatelja, ni mogla preglasiti v moji duši čuvstva krivde. Okradel sem ga bil, v trenutku, ko sem mu bil še posebno dolžan ohraniti prijateljsko zvestobo. Kradoma sem se ozrl na Violin obraz. A ta je bil miren, tako miren in tak rahel smehljaj ga je ozarjal, kakor da bi govoril:

»Bodi tudi ti miren, prijatelj! Ne muči se! Vse je dobro!«

»Kako ste me spravili dol?« sem vprašal.

»Dva Indijanca sta vas prinesla na nosilnicah,« je rekla Viola.

»V nemajhen strah ste nas pripravili, Stefan. Kmalu potem, ko ste

zaspali, je prišel Hluni po nas. Ko je videl vaše stanje, je jel dajati z veliko ruto nekakšna znamenja v dolino, in čez pol ure so prišli Štirje Indijanci z nosilnicami.«

Vstal sem. Čas je bil, da spet prevzamem vlogo vodnika.

»Hvala ti, Hluni. Moja duša ne bo nikoli pozabila najboljšega izmed rjavih mož. Skrbel je zame kakor oče za svojega otroka,« sem rekel Indijancu po špansko. »In zdaj naj me odvede h kaziku, da se tudi njemu zahvalim.«

»Hunac Eel-belcev nima rad,« je rekel ogibljivo in v nekakšni zadregi, po kateri sem takoj uganil, da nas pri Hunacu Eelu ne čaka posebno prijazen sprejem. Vsekako je bila njegova hči tista, ki jo je James nadlegoval. A vendar sem vztrajal na tem, da me peljejo k njemu. Hotel sem vsaj nekoliko popraviti slabo mnenje, ki ga je imel ta Indijanec o belih ljudeh.

Hluni mi je mignil, naj grem z njim. Tedaj mi je obstalo oko na Joeju, ki je z neizrekljivo žalostnim obrazom sedel na ploščatem kamnu.

»Nu, kaj pa je z vami, Joe?« sem ga vprašal, dobro vedoč, da žaluje zaradi smrti svojega bratranca Neda Mortona. Kalno se je ozrl name. Nato je dejal:

»Ali veste, gospod Stornish, kdo leži tam med razbojniki, mrtev kakor crkel pes?«

»Vem, Joe. Vaš bratranec Ned.« sem odvrnil.

Osuplo je zastrmel vame, nato je počasi vstal in vprašal:

»Ali veste, kaj sta mi Viola in Kamil povedala o njem?«

»Da, Joe, vem. Misel, da ste bratranec zločinca, alkoholnega tihotapca in morilca Neda Mortona, vam gotovo ni zelo prijetna.«

Kar žalost ga je bilo pogledati, smilil se mi je. Stresel se je, kakor da bi ga lomila groznica.

»Ali je ... res koga ... umoril?«

»Da, Joe.«

»Koga?« je vzkliknil Joe.

»Tega vam danes še ne smem povedati. A zvedeli boste.«

»Tedaj naj zastran menz gori v peklju. Škoda ga je! Dokler sem ga imel za pošteniaka, sem mu bil zelo naklonjen.«

»Ali vam je Viola tudi povedala, da nas je hotel vse pomoriti razen nje same?«

»No,« mu je kratko planilo iz ust.

»Tedaj veste zdaj. Povedati vam hočem tudi še to, da sem že prej poznal vašega bratranca. Neko noč sem imel z njim v clauderškem parku spopad, pri katerem je pokazal veliko dobre volje, da bi mi upihnil luč življenja. Ali se spominjate, da sem bil v začetku našega potovanja nekam neprijazen proti vam? Takrat sem vas imel prav za tega Neda Mortona. Tisto noč v parku ga nisem bovolj natanko videl in podobni ste mu zelo.«

»Prekleta bodi ta podobnost!« je zagodrnjal.

»Šele ko ste mi pokazali Nedovo fotografijo, sem spoznal, kako je, in uganil, da je ta Ned tisti, ki zadržuje Kamila. Vede! sem tudi, da ga najdemo tu. Zdaj vas prosim odpuščanja, Joe, in se vam zahvalim, da ste tako hrabro vztrajali z nami.«

Bled žarek radosti mu je obsijal obraz. Tedaj sem se spomnil nečesa, kar sem ga hotel že davno vprašati. Odvedel sem ga nekoliko v stran.

»Povejte mi po pravici, Joe, ali je bila tista stava v Wellesleyevem parku edini razlog, da ste hoteli iti z nami?«

Globoko je vzdihnil.

»Stornish, saj ste človek. Vam lahko povem. Ne, to ni bil pravi vzrok. Zateleban sem bil — zaljubljen kakor norec — v Violo — saj Iris bo tako Jimovala, videl sem, kako jo je poljubljal — in mislil sem si, nemara ...«

Dobrodelnost se vselej nagradi!

Dobrodelnost se vselej nagradi!

SREČEK ZA ZGRADBO KATEDRALE

Dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu boste dosegli z zelo MAJHNO VLOGO — NAJVEČJO MOŽNOST DOBITKA

(cela srečka 100 Din, polovica 50 Din, četrtina 25 Din)

GLAVNA UPRAVA: BEOGRAD: Ulica Jovana Ristića št. 20. — PODRUŽNICA: ZAGREB: Trg kralja Aleksandra št. 8.

Srečke prodajajo:

vse kolekture, denarni zavodi, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene ustanove, dobrodelna društva itd.

Zrebanje 1. maja 1932

GLAVNI DOBITEK: Pet milijonov dinarjev — NAJMANJŠI DOBITEK Deset tisoč dinarjev — Skupna vsota dobitkov: Din 8,000.000

Važni ukrepi za povzdigo tujskega prometa

Novo vozne olajšave za oživiljenje obiska Jadrana, zdravilišč in krajev ob jezerih

Beograd, 10. decembra AA. V razumevanju večkega pomena turisticke za naše narodno gospodarstvo in nje kulturni pomen za našo mlado državo, je železniška uprava izpremenila v korist turisticke vozne olajšave, ki so jih deležni obiskovalci našega Jadrana in naših zdravilišč. Te olajšave so objavljene v »Prometnem vestniku« z dne 29. novembra 1931 in so stopile v veljavo 1. decembra 1931. Izpremembe dosedanjih določil sestojijo v glavnem:

1. Predvsem se vozne olajšave razširijo na nekatere kraje ob jezerih, ki so jim take olajšave potrebne glede na njihove narave in njihove prirodne lepote in že z dosedanjim frekvenco potrjujejo svoj turistični značaj, kakor n. pr. Plitvička jezera, Bohinjske jezero in Bled.

2) Po dosedanjih predpisih so bili potniki, če so se mudili na Jadranu ali v kopališčih najmanj 10 dni, deležni ugodnosti pri povratku, in sicer so imeli v dobi od 1. junija do 30. septembra 50 odst. vozni popust. V ostali dobi pa 75 odst. popust vozne cene.

Za življenje obiska Jadrana, zdravilišč in krajev ob jezerih v zimski dobi je železniška uprava dovolila brezplačen povratek v dobi takozvane mrtve sezone, to je v mesecih decembru, januarju in februarju. Razen tega je železniška uprava izpremenila odredbo glede gibanja na Jadranu, odnosno v kraju, ki je deležen ugodnosti, v toliko, da si potnik pridobi pravico do 75 odst. popusta odnosno do brezplačnega povratka tedaj, če se mudil v teh krajih v mesecih oktobra itd. in da se nič več ne zahteva, da bi se moral tudi vrniti v omenjenih mesecih.

3) V seznam železniških postaj na Jadranu do katerih mora potnik potovati, če hoče, da bo imel pri povratku popust pride tudi postaja Fiume JDZ. in to samo za tiste potnike, ki prispejo z namenom, da obiščejo naš Jadran iz inozemstva na Reko direktno čez državno mejo pri Koprivnici. Ta odredba je bila potrebna zato, ker so dozdaj morali potniki na postaji Škriljevo (Bakar), torej neposredno pred koncem svoje vožnje, z vsjo prtljago prestopiti na sušaški vlak, v čemer so potniki videli nepotrebno komplikacijo. Takim potnikom je dovoljen tudi povratek s postaje Fiume JDZ.

4) Železniška uprava je dovolila poseben popust za obiskovalce Jadrana in krajev ob jezerih med božičnimi prazniki. Ta ugodnost sestoji razen brezplačnega povratka tudi v tem, da se potnikom glede na ozko odmerjen čas, ki jim je ob teh praznikih na razpolago, dovoli popust že tedaj, če se mude na Jadranu ali krajih ob jezerih samo 5 dni. Glede časa, v katerem velja ta popust, je določeno, da se z njim lahko okoristijo vsi potniki, ki se vrnejo z Jadrana odnosno iz kraja ob jezerov v roku od 26. decembra do 17. januarja. Tako velja ta popust za vsjo dobo od katoliških do pravoslavnih praznikov.

5) Potniki se z gornjega Jadrana čisto vračajo tako, da odpotujejo z Jadrana v avtomobilu na Plitvička jezera, ostanje tam nekaj dni in potem nadaljujejo vožnjo po železnici s postaje Vrhovine-Plitvička jezera. Ker ta železniška postaja dozdaj ni bila navedena v potniški tarifni kot odhodna postaja pri povratku z Jadrana, se taki potniki niso mogli okoristiti z znižano vožnjo, čeprav so izpolnili vse pogoje, na katere je vezan popust za obiskovalce Jadrana. Zato je železniška uprava odredila, da se potnikom dovoli povratek z Jadrana tudi s postaje Vrhovine-Plitvička jezera, dalje s postaj Bihac in Rudopolje, s katerih je mogoč povratek s Plitvičkih jezer. Iz podobnih razlogov je železniška uprava dovolila obiskovalcem Jadrana povratek tudi preko državne meje pri Rakeku ali Bistrici Bohinjskem jezeru.

6) Po dosedanjih predpisih se je potnik lahko vrnil do prvotne odhodne postaje po najkrajši poti. Potniki iz inozemstva pa so se lahko vrnili ne samo preko odhodne omejene postaje (državne meje), nego tudi do katere druge omejene postaje. Če je dolžina poti pri povratku prekoračila dolžino poti pri prihodu za več ko 100 odst., je popust veljal samo za dvojno dolžino poti pri prihodu za ostanek pa je bilo treba plačati normalno vožnjo.

Ta predpis ni dal potnikom možnosti, da bi se vračali po drugi, daljši poti. Ker pa je v interesu turisticke, da se potnikom omogoči čim večje spoznavanje naše države, se je ta predpis izpremenil tako, da se potnik sme vrniti tudi po drugi poti. Eдина omejitev je v tem, da mora dolžina poti pri prihodu znašati več ko 200 km. drugače veljajo zanj dosedanja določila.

7) Potniki, ki so se vrnili z Jadrana ali iz zdravilišč čez postajo Jajce DZ ali v nasprotni smeri čez postaje Banjaluka, Grad, odnosno tisti, ki so se vračali čez postajo Beograd, ali v nasprotni smeri čez postajo Pančevo ali Pančevo-predmestje, med katerimi postajami se potovanje z železnico preklne, dozdaj po prekinitvi niso mogli nadaljevati potovanja z znižano vožnjo. Z novimi odredbami je tudi to vprašanje rešeno v korist potnikov.

8) Naposled nova določila predpisujejo, da se potniku vozne listine, ki je z njimi pripotovali, nič več ne vzamejo. Ta odredba je potrebna predvsem zato, ker je potniku v določenih mesecih dovoljen brezplačen povratek in mu je za povratek ta vozni listek potreben. Razen tega se bo na ta način pri vseh potnikih omogočila kontrola v tem, s katere postaje in na katero postajo se potniki dopotovali v kraj, kjer so deležni železniškega popusta. Zato bodo potniki v bodoče ta vozni listek shranili in ga pokazali pristojni oblasti, odnosno usta novi, ki jim izda spetrodilo o bivanju, da ga pravilno izpolnijo, pokazali pa ga bodo tudi pri povratku na potniški blagajni; od nosno voznemu osebu in svrhu nadzorstva nad pravilno izrabo popusta.

Radio

Izvilleček iz programov

Petek, 11. decembra.

LJUBLJANA 11.30: Solska ura: Značaj narodov v glasbi. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Gospodinjstva ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Pravni kotiček. — 20.15: Prenos iz Varšave. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 12. decembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas in plošče. — 17: Salon kvintet. — 18: Zumberaški uskok. — 18.30: Amaterjem v preudarek. — 19: Angličščina. — 19.30: Spoznavanje blaga. — 20: Med Jugoslovni v Rumuniji. — 20.15: Rumunski večer. — 21.15: Salonski kvintet. Vmes napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.05: Opera glasba. — 16: Popoldanski koncert. — 20: Narodni napet. — 20.30: Prenos sokolskega koncerta iz Subotice. — 22.20: Poročila. — 22.40: Jazz. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Zabaven večer. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 18.35: Instrumentni orkestra. — 19.20: Pevski koncert. — 19.45: Plošče. — 20: Prenos koncerta Češke filharmonije. — 22.25: Zabaven program. — BRNO 18.25: Arije in pesmi. — VARŠAVA 19: Vmes program iz Prage. — VARŠAVA 17.35: Koncert mladih talentov. — 18.25: Mladinski koncert. — 20.15: Orkester. — 22.10: Klavirski koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Koncert orkestra. — 17.15: Godba na pihala. — 19: Simfoničen koncert italijanske glasbe. — 20.30: Prenos iz Berlina. — 21.30: Akademija prominentnih. — BERLIN 20.30: Offenbachova opera »Fortunijeva pesem«. — 21.30: Prenos z Dunaja. — 22.30: Mešan program. — KÖNIGSBERG 16.15: Koncert orkestra. — 19.25: Celot kvartet. — 20.05: Koncert godbe na pihala. — 21.30: Prenos z Dunaja. — MOHLACKER 17.05: Orkestralni in pevski koncert. — 20.15: Mešan program. — 22.40: Godba za ples. — BUDIMPEŠTA 17.45: Madžarske pesmi. — 19.45: Violinski koncert. — 21.30: Orkester. — 23: Laha glasba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21: Koncert italijanske glasbe.

Iz Krškega

kr— Požrtvovalne sestre KJS pripravljajo božičnico za deco, ki bo v sokolski dvorani v nedeljo 30. t. m. ob 14. Poieg deklamacij in pevskih točk bodo otroci nastopili tudi z božično igrico. Podprite lepo akcij!

kr— Akademija Sokola se na splošno željo ponovi v nedeljo 13. t. m. ob 15. z istim sporedom in igrico »Duh Sokolstva«.

Taka vročina!

Pa samo enkrat sem naložil in ravnal po navodilu. Se pozna, da je res

»Original Lutz« peč
ING. GUZELJ, LJUBLJANA — ŠISKA
BELJAŠKA 4. — TEL. 3252.

Klavirji!

pianini
Kupujte na obroke
od Din 400.—

»Vse svetovne fabrikate Bösendorfer, Steinway, Förster Petrol, Höpfl, Stigl. orig., ki so nesporne najboljše! (Lahka precizna mehanika) Prodaja jih izključno v »e sodni izvajene in bivši direktor« Glasbene Matice»

ALFONZ BREZNIK
Aleksandrova c. 7

Božični popust

Naročite z navadno poštno dopisnico pri tvrdki

P. J. KLEFIŠ, JAGODINA

Moravska banovina, božični paket, ki vsebuje zajamčeno 4 kg neto najfinjših delikatesnih izdelkov (madžarska salama), zavito šunko, mortadelo in jetrne pastete v stvarni vrednosti 151 Din, a sedaj za reklamno ceno

Din 136.50

po povzetju, s plačano poštnino franco kraj stanovanja. — Naročila morajo dospeti za katoliški Božič najdalje do 17. decembra, a za pravoslavni Božič najdalje do 30. decembra. 15312

Naša srčno ljubljena, blaga žena, mati in teta, gospa

ANA STRAHOVNIK

posestnica

nas je v sredo, dne 9. t. m., v starosti 50 let, nenadoma zapustila kot žrtev strašne prometne katastrofe v Medlogu pri Celju.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, dne 11. t. m. ob 15. iz hiše žalosti na pokopališče sv. Kancijana v Zalcu. 15336

Zalec, dne 10. decembra 1931.

ŽALUJOČA RODBINA IN SORODSTVO.

Gustav Vidic

Potrli od neizmerne žalosti naznanjamo, da je naš predobri soprog oziroma oče in stari oče, gospod

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 12. t. m. ob 10. uri dopoldne iz domače hiše v Lukovici na pokopališče pri brdski cerkvi.

Lukovica, dne 10. decembra 1931.

VERA VIDIC, soproga — GUSTAV VIDIC, sin — VIDA VIDIC in MARIJA omož TURK, hčeri, in vse ostalo sorodstvo

15337

Cene malim oglaševanjem:

Zenitve, dopisovanje, naznanila ter oglaševanje, reklame ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za tifo 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaševanja: vsaka beseda 5 para. Pristojbina za tifo 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašni oddelk »Jutra«, je plačati št. pristojbino 2.— Din. Pri stopnjah je vpslati obremen z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Mali oglasi

Za odговор 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službo dobi

Natakarico z manjšo kaveljo, sprejemnikom, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5796-1

Majer in majerica oženjena, brez otrok, znanstvena, lahko dobita službo pri Kmetijski inštitutu v Ljubljani, 5818-1

Mlada brivskega pomočnika hitrega, delavnega, odobrega in solidnega sprejema takoj v stalno službo Janko Mezarič, Jesenice, 5808-1

Postrežnico mlado in zdravo sprejemniko, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5812-1

Kroj. pomočnika za velike kose, s hrano in stanovanjem v hiši sprejemniko, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5814-1

Odvetniškega pripravnika s prakso, najkrajše 1. januarjem 1932 sprejme dr. Valj Aleksander, advokat v Murski Soboti, 5813-1

Pošteno dekle ki zna kuhati mešansko hrano in pospravljati boljšo sobo, sprejemniko v v. s. t. 1. decembra, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5815-1

Prodajalko ali natakarico s posredovanjem, sprejemniko, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5816-1

Soterja za avtomatiki, s kaveljo sprejemniko, obširne ponudbe na področju »Jutra« v Mariboru pod »Stalno in doba služba«, 5816-1

Potniki Fiksno in provizijo nudimo potnikom za obisk prijateljev v Ljubljani in okolici ter v s. o. dravnice banovine za manufakturno blago. — Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Fiksno in provizija«, 5809-5

Zasluzek Prvovrstna šivilja gre prosti 20 dni dnevne plače šivat na dom obleke, plašče in perilo. — Pogačnik, Gregorčičeva ul. št. 7, prtljaj, Livo, 5812-3

Pouk ČAMERNIKOVA šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-Auto) telefon 2236. (Tara oblaet, koncesionarna Prospekt 13 santon) — pišite pošti 551

Klavr ali violino bi poučeval strojno mladenec za hrano ali stanovanje. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Pianiste«, 5814-4

Knjige »Slovana« letnik 1884-1887 kupi Antikvarijat knjigarna Stavar Hbko, Ljubljana, Star trg št. 34, 5816-8

Službe išče Oskrbnik absolutno mariborske sadrarske in poljedelske žolje, z dolgoletno prakso v vseh strokah poljedelstva, vino, in sadjarji, živinoreja, svinjereja, mlekarstvu, kletarstvu in kumarstvu dobro izvešan. Ponudbe na naslov: Ivan Sopane, Rasinjav, Savaška banovina, 5809-2

Edgar Rice Burroughs: Tarzan, kralj džungle

Kala se je z obupnim krikom spustila k otročičku, ne misleč na razjarjenega kralja, ki je pravkar še trepetala pred njim. Ko je pobrala ohlapno, polomljeno telo se ta, ga je bilo življenje že zapustilo. Kerčak je ni več poizkusil nadlegovati. Njegova bestija se je minila prav tako nenadoma, kakor ga je bila obšla.

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

11.842. — Telefon številka 2492, 3492

Hlapec sli kakršnokoli zaposlenje. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Hlapec«, 5812-2

Šofer z dvoletno prakso, pripravljena v prostem času izvrševati tudi kovaška ali druga dela, išče mesto. — Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Šofer«, 5810-2

Šivilja dobro izvešana, gre šivat na dom. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-3

Brivski pomočnik dober v postrežbi gospodov, bludi šofer in odulter, išče mesto za takoj. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5812-2

Šofer z enoletno prakso, išče mesto za takoj. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Šofer«, 5812-2

Odv. kand. z enoletno prakso, išče mesto za takoj. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Odv. kand.«, 5812-2

Kuharica z hrano in stanovanjem v hiši sprejemniko, naslov v oglaševanju »Jutra«, 5815-1

Avto, moto Motorno kolo 250 cm³, rabljeno, kupim. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Kolo«, 5815-10

Prodaj Fotelj dobro ohranjen, poceni naprodaj na Rimski cesti 20. Na ogled med 13. in 15. uro. 5805-6

Vinske sode hrane, hrastove, dobro ohranjene, od 20-30 hl vsebine, ca 12 komadov ugodno prodam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5809-6

Puhasto perje čisto, čisto, kg po 48. Din, druga vrsta kg po 38. Din, isto belo gosje kg po 120 Din in čisti puh kg po 230 Din. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5812-2

2 steklena zastora hrana, beneška, poceni naprodaj. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5810-6

Kupim Železno blagajno staro, rabljeno, ognja varna, kupim. Notranjost: dva steklena šifra 60 cm, globočina 32 in višina 70 cm. Ponudbe z navedbo cene na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Blagajna«, 5806-7

Železno peč najbrže Lukovca dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z navedbo cene na naslov: P. Mercina, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8, 5810-7

Lokali Gostilno v Ljubljani radi toženi takoj oddam. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Gostilna«, 5809-19

Lokal za trgovino ali pisarno oddam takoj na zelo prometni točki. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5735-19

Poslovne prostore (4 sobe) in skladišče oddam na Prešernovi ulici 54 (nasproti glavni pošti). 5817-19

Vinotoč iskem na račun ali v najem. Event. grem tudi kot prodajalka. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-17

Sadje Namizna jabolka raznovrstna ima v zalogi »Ekonom«, Kolodvorska ul. št. 7, 5815-14

Stanovanje Dvosob. stanovanje s kabineto in pritliklami oddam. Več se poizve v Rožni dolini, cesta VI št. 33 — kolonija »Stan in doma«, 5794-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

Trgovski lokal na prometnem kraju oddam s 1. januarjem. Pivarska ulica št. 211, 5800-19

Posest Hotel v Dubrovniku najino povojno prodam na drugi strani reke. — Zelo primerna za sanatorij. Ima 14 sob, restavracijo, kuhinjo in kopalnico. Moderno urejen, s tekočo vodo in elektriko v vsaki sobi. Vrt in razne pritlikline. Pisani na naslov: Postanski pretinac br. 15, Dubrovnik, 5815-20

Novo hišo tristranovansko, ki mesečno donosna 2000 Din, po nizki ceni prodam. Plačljivo tudi s hranilno knjižico. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5815-20

Kupim parcelo v Ljubljani ali okolici — prednost Šiška ali Bežigrad. Ponudbe z navedbo lege in cene na oglaševanju »Jutra« pod »Parcela«, 5815-20

Finansirja s 100-150.000 Din isčem v svrhu povečanja obrata. Vrnitev kapitala št. dec. 1932. Garantiran dobiček 30.000 Din. Ponudbe pod »Kapital 100«, 5797-16

Najmodernejše kartotečno pohištvo »KARTOTEKA« Ljubljana Šelenburgova ul. 6/I Telefon 33-38, 2978

Posojilo dobiti na hipoteko ali posredstvo. Za informacije pišite na: Poštni predal 371, Ljubljana, 5810-16

Večje hipotečno posojilo proti vključbi na prvo mesto isčem. Sprejemam tudi vlogo od katere ljubljanskih bank. — Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod »Dobro obrestje«, 5815-16

Dragocenosti Spono (broško) ali prstan z dvema enaki- ma briljantoma kupim. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Pravice«, 5814-36

Pohištvo Razprodaja pohištva kompletne postelje, mize, posode in miko, enara na Celovški cesti 34, na hodniku desno, 5815-12

Oblačila Plašče za zdravilne laboratorije, brivce itd., je plača za natakarje, pekarje, mesarje, kuharje in sorodne obrti, izdeluje po meri najboljši C. I. Hamann v Ljubljani, Mestni trg št. 8, 5823-13

Zimsko suknjo sivo — dobro ohranjeno, dolga plašč s hlačami, ter dva danska plašča (siv in moder) zelo poceni prodam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58119-13

V najem Mesarijo s prekalivalnico, ledeno in stanovanjem v znanem kraju. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod »Šter«, 13.120-17

Vinotoč iskem na račun ali v najem. Event. grem tudi kot prodajalka. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-17

Sadje Namizna jabolka raznovrstna ima v zalogi »Ekonom«, Kolodvorska ul. št. 7, 5815-14

Stanovanje Dvosob. stanovanje s kabineto in pritliklami oddam. Več se poizve v Rožni dolini, cesta VI št. 33 — kolonija »Stan in doma«, 5794-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

2 stanovanji ona s 3 parketiranimi sobami, verando, sonoparbo kopalnico in drugimi pritliklami, drugo z 2 sobama, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Trisob. stanovanje komfortno, s kopalnico in vsemi pritliklami, elektriko, plinom itd., za Bežigrad oddam z januarjem 1932. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5805-21

Petsob. stanovanje z vsemi pritliklami, v I. nadstropju takoj oddam v VIII. Carman, Zg. Šiška št. 41, 5810-21

Štirisob. stanovanje s pritliklami, v bližini universe oddam z januarjem 1932. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Čelo nadstropje«, 5810-21

Trisob. stanovanje oddam s 1. februarjem na Dunajski cesti št. 99, 5813-21

Enosob. stanovanje velik, z vsemi pritliklami, mirni stanki. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Stanovanje sobe in kuhinja takoj oddam A. Grebenč, Vel. celnarska 15, 5810-21

2 stanovanji s sobo, kuhinjo in pritliklami oddam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5817-21

Stanovanja Trisob. stanovanje moderno, s poselsko sobo in vsemi pritliklami, ne daleč od cerkve sv. Jakoba, isčem s 1. majem 1932. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Tečen plačnik 1100«, 58143-21/a

Soboda Sostanovalca v lepo in čisto sobo s posebnim vzhodom, elektriko in hrano takoj sprejemam za 150 Din tedensko na Sv. Jakoba trgu št. 5/II Vprašati med 9 in 13, uro 5809-23

Sobo v VIII. s strogo posebnim vzhodom, prosto oporbo kopalnice, radujem in drugim komfortom takoj oddam gospodu po nizki ceni. Poljanjska daja Rekord, Aleksandrova 8, 5810-23

Sostanovalca sprejemam. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 5799-23

Sobico oddam takoj gospodu. Petre so v gostilni Grajska klet, Mestni trg št. 13, 5739-23

Solčno sobo s kopalnico, klavirjem in vso oskrbo oddam na Sv. Petra nasipu št. 43, 58107-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom takoj oddam 1 ali 2 gospodoma v Florjanski ulici 31/I, 5809-23

Prazno sobo z vzhodom iz stopnje in elektriko oddam samski osebi v Trnovem, Razpotna ulica 6, 58093-23

Prazno sobo s poseb. vzhodom in elektriko oddam takoj ali s 1. januarjem v Bolgarski ul. št. 32 — ob Martinski cesti, 58106-23

2 opremljeni sobi vsako s posebnim vzhodom in elektriko oddam takoj ali pozneje gospodoma ali gospodičama. — Debevo, Kriševska ulica št. 7/III, 58114-23

Komfortno sobo čisto, hrano oddam v Linhartovi ulici št. 20, 58114-23

Lepo, mirno sobo 6 minut od univerze oddam takoj ali s 15. v Gradski ulici 8, 58126-23

Sobo elegantno opremljeno, s posebnim vzhodom oddam. — Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58128-23

Sostanovalca k dljaku sprejemam takoj ali pozneje. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58130-23

Opremljeno sobo solčno, z 1 ali 2 posteljama oddam na Izanski c. št. 22, 58132-23

Sobo lepo opremljeno po nizki ceni oddam 2 osebam na Mivki št. 23, 58117-23

Opremljeno sobo z dobro hrano takoj oddam v VIII. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58122-23

Na Taboru oddam lepo opremljeno sobo solidnemu in mirnemu gospodu. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58148-23

2 prazni sobi na prometni cesti, v I. nadstropju oddam s 15. decembrom ali 1. januarjem. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58145-23

Prazno sobo v katero se lahko postavi strednik, oddam. Poizve se v gostilni »Urbanček«, Šiška, 58141-23

Sobico dnevno kurjeno, oddam gospodu za 180 Din. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58160-23

Prazno sobo s poseb. vzhodom in elektriko razsvetljava takoj oddam v Sp. Šiški, Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58157-23

Sobico s posebnim vzhodom oddam v centru mesta. Istotam oddam preprosto osposla čisto posteljo. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58167-23

Lepo sobo s sonoparbo kopalnico, v centru mesta oddam s 1. januarjem solidnemu gospodu. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58174-23

Gospodični oddam takoj sobo s posebnim vzhodom. Naslov v oglaševanju »Jutra«, 58168-23

Sobe išče Prazno sobo suho in s prostim vzhodom isčem. Ponudbe na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Gospodična«, 58018-23/a

Drapica! Oglasi se vendar — mislim vedno na Te — kdaj prijdeš? 58086-24

Znanja želita dva fanta z bogatimi gospodičami z željo in starostjo 38-22 let. Šiška zadnja. Dopise na oglaševanju »Jutra« pod šifro »Herbst 35« ali »Zima 20«, 58081-24

Anica V soboto nemogoče — drugače vedno. Kako živim? Poljubite Tvoj Ivan, 57981-24

Katarina! Hvala, vsaka beseda in solčni žarek. — In ljube Tvoje potrebuje solca! 58085-24

Gospodično v čemnomodrem plašču s kožbovino, modrih klobučkem in z belim šalom, ki je prišla v torek ob 18. zvečer s gospodom v gostilno Struško v Vičmarje, in sta sedela pri srodni mizici poleg gramofona v mali sobici — prosim za cenjeni naslov na oglaševanju »Jutra« pod »Lepa in fast gospodična«, 58113-24

Milena Sostanek istotam v soboto ob 17. uri mogče, 58131-24

Berta Priđem takoj, Urban, 58158-24

V oglasnem oddelku »Jutra« je dvigniti sledeča pisma: Amerikaneec, A. L. 130, Amerika, A. B. Avtoizolator, Belweisova cesta, Beča, Boljša bodočnost, Buo Vugoslav, Boljših staršev, Božičnost, Čiste, Cema, Čelo nadstropje, Čista, Decembar, Dober dobiček, Do Din 900, Dobroročnost, Dobra moč, Dobra kuhinja, Državni uradnik, Domača postrežba, Dobra gospodična, Dobra prstena, Dura moč, Dobra plača, G. tovinja, Gorenjsko 53162, Gotovina 440, Garantirano Gostilna na deželi, Grem tudi za hišice, Gostilna kapital, Hisa ali vila, Hisk in vrtar, Industrija 54308, 1. januar, Imam svoje stanovanje, Izvredno dobra, Juranjica, Severnica in Večernica, Jockica, Kovine, Kot gospodična, Kavelja, Komorzi, Karišija 55000, Klub, Krajač, K. P. S. Krasna lega, Kadimaru, Keramik 909, Kapital, Knjigovodstvo, Leza, Le v Ljubljani, Ljubljana ali Zagreb, Lepa soba, Mirna, Mehanik 57195, Mirno življenje, Mirni zakonski par, Mesarija, Moderna, M. L. Mariljva, Mesnica 7, Majhna, Mesnica, Modistka, Novopostrežba, Nisem razvajena, Nova hiša ali stara dobro ohranjena, Nemčija, Nova obrt, Obratovodja, Orkester, Otroška vrtarica, Oficer, Obiski, Odkrišročnost, Omara, Plača, Plača, P. P. P. Plačanec, Preproge, Poverjenik 400, Prefektna, Prijaznost 57, Peurček, P. R. 178, Prazna, Poslonje, Profesionalist, Posrednica, Prazna, Prazna, Pridna moč, Poseben vhod Predsoba stena, Pomoč gospodični, Posetnica 38, Postrežnica v Ljubljani, Pridna, Prvi december 90, Poniž, Prezrem 3000, Rešitev, Radio, Res dobra in stalna služba, Redni plačnik, R. 7, Sobica takoj, Sveti večer 31, Samostojna 433, Skromna, Stalno mesto, Spoznanje, Solčino, S. Kavcijo, Samostojna, Služba, Solidno zastopništvo, Sigurna okeistena, Starinako oglečalo, Stari znanec 21, Sijajna prilika, Solidno zastopništvo, Srednja 39, Sam, Snaga in mir, Snažnost, Samo zvečer, Samo dva, Solčno in čisto, Šmucel, Stanovanje, Samo odvisni, Strogo separirano, Stajerni, imajo prednost, Trgovka, Tabor, Takoj 99 Tečen plačnik, Tango in valček, Trgovina na veliko, Takoj hiša, Textil, Takoj ali 1. decembar, Tudi in 22 dan, Tabor, Takoj, Tvoja, Točno plačilo, Ustano, Ugodna lega, Usan Anton, Ujudna, Ujudnost Ugodno, Uradnica, Učenka Učenca ali učenka, Upanje Učeh, Amalija, Velika sreča, Vino, Vpkovjela, v.

Ženitve